

# DEBRECEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kiszagdapárti helyiségénél) Jelenm. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kiszagdapárti helyiségénél) Jelenm. Tel.: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

## Minden magyar család minden becsületes dolgozó tagja jegyezzen Békekölcsönt!

### Békekölcsönünkkel új, szebb Debrecen építünk

Debrecen szívében ott komorlott a városháza kiégett tetőjével; iskolák és kórházak viselték a háború nyomait; a város szélén rombadólt gyárak; villanygyár, vagongyár, gázgyár; emeletes bérpaloták semmisültek meg és kis családi házakból álló utcárok — ilyen szív-fájdítóan, reményvesztően komor képet nyújtott Debrecen öt évvel ezelőtt.

De a vigasztalanságban a magyar kommunisták minden akadályt leküzdő erővé szították a magyar dolgozók újjáteremtő akaratát és a Szovjetunió segítségével megindult a romok eltakarítása és a nagy feladat véghezvitelét: az újjáépítés.

A hároméves terv eltüntette a háborús sebeket. A városháza újjáépült hivatalaiban már a tanács dolgozik a város dolgozóinak jobb jövőjéért. A gyárak vidáman füstölő kéményekkel termelnek. A gázgyárban országos jelentőségű eredményes kísérletek folytak a hazai barnaszén kocsizására, a villanygyár termelte villamosenergia több, mint bármikor a háború előtt, a vagongyárból egymásután futnak ki a mozdonyok, a frissen festett vasúti kocsi és a műhely kapuján ott csillog a dolgozók büszkesége, az elüzemjelvény.

Debrecen is az újat építés korát éli. Az elpusztult házsorok helyén többholdas gyönyörű park alakul ki, az új Petőfi-téren ott magaslik a nagy költő ércalakja. A Vörös Hadsereg-útján most kezdenek hozzá az ötemeletes tanácsi színház építéséhez. Hat új 12 lakásos bérház épült régi baraklakások és libalegelők helyén, tucatnyi a napközi otthon, még a gyengétebb gyermekek is külön otthont kaptak a Nagyerdő friss levegőjében, egyre bővülnek a klinikák, új gimnázium alakult a városban: a vegyipari, szabadtéri színpadon üli diadalát nyaranta a szocialista művészet a nagyerdei Lenin-parkban, új utcák kapnak burkolatot és a frissiben kikövezett külsőségi utcákon modern autóbuszok járnak, közelebb hozzák a külvárosok népét, az OTI új rendelőintézeté valóságos palota, ahol gyorsan és jobban látják el a beteg dolgozók

### Rákosi Mátyás távirata Mao Ce-Tunghoz a Kínai Népköztársaság első évfordulójára

„Mao Ce-Tung elvtársnak. A magyar dolgozó nép és a Magyar Dolgozók Pártja nevében fogadja forró üdvözlőnként a Kínai Népköztársaság megteremtésének első évfordulójára. A magyar dolgozó nép lelkes örömmel látta a kínai nép szabadságharcának győzelmét és a legnagyobb rokonszenvvel kísérte azokat a hatalmas eredményeket, ame-

lyet a Kínai Népköztársaság az újjáépítés frontján az Ön vezetésével az elmúlt esztendő alatt elért. Felbecsülhetetlen az a harc is, amelyet a nagy kínai nép a béke megvédéséért az imperialista hatalmak ázsiai gyarmatosító politikája ellen folytat.

A magyar dolgozó nép nevében további sikereket kívánunk a Kínai Népköztár-

sáságnak és Önnek a béke megvédése és az országépítés nagy munkájában.

Meleg kommunista üdvözléssel a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége nevében: Rákosi Mátyás, főtitkár.”

Üdvözlő táviratot küldött Mao Ce-Tunghoz Dobi István, a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke is. Kállai Gyula külügyminiszter Csü En-Laj-nak, a Kínai Népköztársaság külügyminiszterének küldött üdvözlő táviratot.

A Magyar Szakszervezetek Országos Tanácsa az összkínai munkásszövetséget, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége a kínai nőszövetséget üdvözölte táviratilag az évforduló alkalmából.

### A kárpátukrajnai kolhozparasztok testvéri látogatása a Rákosi-telepi „Dózsa” termelőcsoportban

A pénteken délelőtt Debrecenbe érkezett 15 tagú kárpátukrajnai magyar kolhozparaszt küldöttség délután a Rákosi-telepi „Dózsa” termelőcsoportba látogatott el. A termelőcsoport tagjai teljes számban megjelentek a fogadásra. A régi és az új tagok mellett ott láttuk a környékbeli még egyénileg dolgozó kis- és középparasztokat is. Eljött Vigh István 8 holdas földhözjutottja is. Lelkes tapsal és éljenzéssel fogadták, meleg kézszerítással üdvözölték a kedves vendégeket, akiknek példamutatása alapján akarnak haladni.

Peihó Sándor, a „Dózsa” termelőcsoport titkára ismertette azt a hatalmas fejlődést, melyet a csoportjuk a Magyar Dolgozók Pártja és a kormány állandó támogatásával 1948-tól, tehát az industrializációt kezdve, önálló termelőszövetkezetté váló alakulásáig meg-

A fejlődést jelzi idei terméseredményünk is. A csoportnak 11.60 mázsa volt az átlagtermése, míg a környékbeli kis- és középparasztoknak a termése alig 6-7 mázsára rugott holdankint. A vendégek közül Kovács Lajos a mezőgazdasági „Engels” kolhoz elnöke elmondta, hogy két év alatt, dús gazdag kolhozot teremtettek. A taglétszám elérte az 1800-at, a földterületük pedig 5000 holdra gyarapodott. A Párt és a kormány segítségével és irányításával, nagyon gazdaggá vált a kolhozunk. Így például az elmúlt évben egy három taggal

dolgozó család a búzán, tengerjén és boron kívül 25.000 rubel kápot kért. A „Dózsa” termelőcsoport tagjai nagy érdeklődéssel hallgattak az „Engels” kolhoz fejlett mezőgazdaságáról beszélt.

#### VESETEK KORÁN!

— Csodálkozva látom itt — mondotta —, hogy a lejtőt tengeri szára még ott van a földön, kenővázatlanul. Nálunk ahogy lejtőnk, azonnal silózzák a kukoricaszárát is, és így kitűnő takarmányt készítenek belőle. Utána nyomban ott van a traktor, szántó és vetőnk. Amikor most ülték indultunk Magyarországra, a kolhozban már az összes árpasó, búzavetésünkkel is végeztünk. Van olyan vetésünk — jelentette ki — jöbök között a megjelentek élénk figyelmével kísérve — ahol a vetés már egy hasznos. Nem jó kolhoz az nálunk — tette hozzá mosolygva — amelyik szeptember 25-re nem végez az őszi munkákkal. Saját tapasztalatainkból jöttünk rá, hogy sokkal jobb, ha a munkákat így végezzük. Már az elmúlt évben egy kísérleti telepen megállapítottuk, hogy 5-6 mázsával jobb volt a termés azon a táblán, melyen korábban végeztük el a vetést. Vessetek ti is korán!

#### BIZTOS ÖREGKOR

Vértes Józsefné 63 éves dolgozó paraszttársnő az öregek sora felől érdeklődött. Erre Eperjesi Erzsébet a nagyszülői „Március

8” kolhoz tagja adott kimerítő választ, a válasza meglepyogatta a csoport öregebb tagjait, hogy akik már nem munkaképesek, gondjelen, biztos éleget kapnak munkájuk után. Eperjesi Erzsébet beszélt még a kolhoz asszonyok vidám boldog életéről, s elmondta, hogy minden kolhozban van bölcsődéje, napközi otthona, ahol a gyerekekről gondoskodnak.

A fiatalok: Móna Erzsébet, Váradi Pirokka, Pelho Gyula, a komzomolítók életéről és munkájáról akartak minél többet megtudni a küldöttektől, akiket példájuk nyomán ők is dolgoznak. Erre is volt személyes példa. Kató Margit fiatal kolhozista lány, most kapta meg a „szocialista munka hőse” kitüntetést és „Lenin-rendet” kiváló munkájáért.

#### „KIHÁZASITJÁK” A FIATALOKAT

— De jó munkájuk mellett — mondotta. Kató Margit — bőven van alkalmuk és módjuk a fiataloknak a művelődésre és szórakozásra is. A kolhozban négy kultúrterem, gazdag könyvtár is van magyar könyvekkel, de van a kolhozban saját zenekara is. A kolhozban iskola is van, ahol a magyar szülők gyermekei magyarul tanulnak írni és olvasni.

Kovács Lajos elmondta még, hogy a fiataloknak nincs sok gondjuk a házasság vagy férjhezmenés esetén. A kolhoz itt is gondoskodik róluk mindennel. A jó módot a gazdaságot mutatja,

hogy egyre több azoknak a kolhozparasztoknak a száma, akik új háza, építettek maguknak. Ezt mutatja az a szám is, hogy az elmúlt esztendőben 51 házat építettek, vagyis többet mint az egész elnyomó cseh és magyar rendszer alatt.

Ezután megtekintették a küldöttség tagjai a termelőszövetkezet állatállományát, gazdaságát és mindezt hasznos tanácsokat adtak a további fejlődésre Kovács Lajos a tehénistállóban például elmondta, hogy nagyon fontos az istállók tisztántartása. Még a póshálókat is le kell szedni. Aztán megnézték a gazdaság százgyönyörű hízejét és a legnagyobb elismeréssel hangján nyilatkoztak róluk.

#### SZILÁRD

#### MUNKAFEGYELMET!

A meleg baráti búcsúzkodás során ismételen kértek a „Dózsa” csoport tagjait: minden munkát idejében, gyorsan végezzenek el, mert ez az alapja további gyors fejlődésünknek. A munka minden területén biztosítani kell a szilárd munkafegyelmet — mert mint mondták — hiába van jó föld, gép, szilárd munkafegyelem nélkül nem lehet komoly az eredmény.

A látogatás után lektsej ünnepezték a szovjet-magyar barátságát, a világ dolgozóinak nagy társulóját, Száriját és a magyar dolgozók bölcs vezérét, Rákosi Mátyást.

gyógykezelését, minta-iskola épült a Homokkertben és minta-óvoda épül az Ispótfály-téren, gyermekjátsszóterek homok-medencéiből és hintáiról száll a gyermekkacaj majd tucatnyi debreceni utca sarkáról...

Sorolhatnók napestig, amit a debreceni dolgozóknak az országépítő öt éves terv adott és ad ma és holnap is. Simo-

gató tekintettel nézi a debreceni dolgozó az építő népi demokrácia áldásait. Belül büszke öröm feszíti: neki is része van, nemcsak minden napos hősi munkájával, de a tavaly kölesönadott forintjaival is abba, hogy így épül, szépül városa.

S a még gazdagabb jövő bontakozó körvonalai élednek előtte, amikor Békeköl-

csön-jegyzésével újból hozzájárul az építés arányainak növeléséhez. A pénz, amit kölesönad államának, a békés építés fokozására ad lehetőséget, erőt békénk megvédéséhez.

Újabb békeszavazás az, ahogyan a debreceni dolgozók tízezer is egymásután ajánlják fel pénzüket a Terv végrehajtására, a béke megvédésére. Debrecen népe a bé-

két védi október 22-én is, amikor épülő, fejlődő városának élére megválasztja a debreceni dolgozók legjobbjait, a tanácstagokat. Az az egység, amely most a Békekölcsön jegyzésében megmutatkozik, a legszebb biztosíték arra, hogy a tanácsi választások napján is egyöntetűen fog dönteni Debrecen népe a béke mellett!

## Szombat délelőttig 20,449.000 forintot jegyezték Hajdú-Bihar dolgozói

A szombati jelentések szerint a megyék versenyében ismét jelentős változások következtek be. Az élenhaladók között szombat délig Győr megye ért el kitünő eredményt, ahol a jegyzés összege 22.845.000 forint. Ugyanekkor jó eredményt ért el Veszprém megye, ahol szombat délig összesen 20.460.000 forintot gyűjtöttek. Jó eredményt értek el még Zala, Hajdú és Vas megyék.

A versenyben még erősíteni kell Somogyt, Szabolcsnak és Szolnoknak, ha utól akarja érni az élenjáró megyéket.

A Békekölesönjegyzés harmadik napján tovább fokozódott a nemes verseny vidéki üzemek között is.

A Békekölesönjegyzés során Hajdú-Bihar megye dolgozói szombaton délelőtt 10 óráig 20,449.000 forintot jegyezték.

Debrecenben szombaton délig 35.189 fő tett jegyzést, az összeg 16.410.525 forintot tesz ki. Az egyetemi dolgozók jó átlagjegyzésén kívül a vagongyári dolgozók is igen jó eredményt értek el. Tavaly a Tervkölesönjegyzésnél az átlag 347 forint volt, most 635 forint az átlag. A gyár 2031 dolgozója 1.413.450 forintot jegyezték. A Dohánygyárban is jó eredményeket értek el, mert ott az átlag 742 forint, a Bőrgyárban pedig 640 forint. A Szabadság Nyomda átlaga is a jók közé tartozik:

850 forint jut átlagban egy dolgozóra.

A megyei községek és járásközi verseny is nagy lendülettel folyik. Tegnap járási viszonylatban a berettyóújfalui járás vezetett. A községek közötti versenyben Berettyóújfalun van élen, Hajdúnánás és Mezőpeterdet megelőzve.

Meg kell említenünk, hogy megyénk 20 millió feletti eredményében nincs benne a vasúti és postai dolgozók jegyzése, ami jóval egymillió feletti összeget tesz ki. Ma különösen a községekben vesz nagy lendületet a jegyzés és a jó néprevelő munka minden bizonnyal újabb milliókkal gyarapítja majd megyénk eredményét.

## A taivani kérdés november 15-ig a Biztonsági Tanács elé kerül

A Biztonsági Tanács szeptember 28-i ülése Taivan kérdése megvitatásának határidejét november 15-én állapította meg.

Malik, a Szovjetunió képviselője ismét kijelentette: Fontos, hogy a Biztonsági Tanácsban a Taivánt ért fegyveres behatolás kérdésének megtárgyalása megelőzze a Kína ellen indított amerikai agresszió széleskörű kérdésének megvitatását. Malik rámutatott: A két hónap óta folyó tárgyalások azt mutatják, hogy sok küldöttség, — közöttük az amerikai — semmibe se veszi Kína 475 millió lakosságának és egyedül törvényes kormányának törekvéseit.

Gross amerikai küldött a tények ellenére tagadni próbálta, hogy az Egyesült Államok behatolt Taivánra és tiltakozott az ellen, hogy a Kínai Népköztársaság képviselőit meghívják a Tanács tárgyalására.

A Tanács szavazás útján elvetette a Szovjetunió javaslatát, hogy a kínai népi kormány képviselője vegyen részt a Taivánra történt fegyveres behatolás kérdésének megtárgyalásában.

A szavazás eredményének

közlése után Malik kijelentette:

— Az USA kormánya fél azoktól a nyilatkozatoktól, amelyeket a Kínai Népköztársaság képviselői a Biztonsági tanács ülésén e kérdés megvitatásával kapcsolatban tehetnek.

Az USA kormánya a Kínai Népköztársasággal szemben továbbra is az ellenségeskedés és agresszió megkülönböztető politikáját folytatja és ezzel megsérti mind az ENSZ alapokmányát, mind pedig a szuverén államok közti kapcsolatokat szabályozó általánosan elfogadott és alapvető nemzetközi jogi szabályokat.

vezetője ezzel kapcsolatban levelet intézett az ENSZ közgyűlésnek elnökéhez, melyben kijelentette, a Szovjetunió küldöttsége támogatja a kínai központi népi kormány kérését és kéri a közgyűlés elnökét, hívja össze a főbizottság ülést, amely megtárgyalja a javaslat napirendre tűzését.

Moszkva: Szeptember 28-án Moszkvában megkezdődött a küldöttek jelölése a Béke Híveinek II. Országos Konferenciájára,

## Koreai tiltakozás az ENSZ lobogója alatt szervezett amerikai beavatkozás miatt

Phenjan (TASzSz): Pak Heon, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztere nyilatkozatot intézett az Egyesült Nemzetek szervezete közgyűlése elnökéhez a Biztonsági Tanács elnökéhez. A nyilatkozat rámutat, hogy három hónap óta tart az amerikai beavatkozás Koreában, amelyet az ENSZ lobogója alatt szerveztek. A beavatkozásban egy egész sor más állam is bevonult, amelyek az USA nyomására fegyveres erőket küldtek Koreába.

A nyilatkozat a továbbiakban az adatok hosszú sorával cáfolhatatlanul bizonyítja, hogy az Észak-Korea elleni támadást, az USA imperialisták készítették elő, majd felsorolja azokat az aljas gaz-

tetéseket, melyeket az amerikai banditák a koreai nép ellen elkövettek.

Az amerikai beavatkozók a koreai nép ellen irányuló háborúban a legszörnyűbb gaztettektől sem riadnak vissza — fejeződik be a nyilatkozat. Sikertelenül törekednek arra, hogy kegyetlenkedésükkel megőrjék a koreai nép ellenállási akaratát és elfejtsék a szabadságra és függetlenségre irányuló törekvést. A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya ismételt tiltakozását fejezi ki a koreai fegyveres intervenció miatt és felhívással fordul az Egyesült Nemzetek szervezete felé: juttassa el az amerikai fegyveres erők Korában elkövetett gaztetteit, és juttassa el a külföldi intervenció haladéktalan megszüntetésére és az intervenció csapatainak kivonására Koreából.

2 oldal  
1950 október 1.

## A KINAI NÉP UNNEPE

Egy évvel ezelőtt, 1949 október 1-én kiáltották ki Pekingben, Kína ősi fővárosában, a Kínai Népköztársaságot. Egy év alatt a Kínai Népköztársaság hatalmas fejlődésen ment át.

A népi politikai tanácskozó testület nemzeti bizottsága elfogadta a földreform-törvényt és az elköszönt földesúri földet a földnélküli és törpebirtokos parasztok százmilliói között osztják fel.

A pénzügyi és gazdasági nehézségek sikeres leküzdése után a Kínai Népköztársaság megbirkózik olyan nehéz feladatokkal is, mint amilyen az ország iparosítása. A feltételek adva vannak: óriási természeti gazdagság és az erőteljesen egy tábortba tömörült 475 millió

kínai nép munkaszeretete és tehetsége, amelyeket most a marx-lenini elmélettel felfegyverzett Kommunista Párt irányít.

Az ipar különösen számottevő sikereket ért el az államosított vállalatoknál, amelyek azelőtt a Kuomintang főkolompasainak tulajdonát képezték. A munka termelékenységének emeléséért, a munkafegyelmegszilárdításért és a termelési verseny megszervezéséért folytatott harcban vezető szerep jut a Párt irányításában működő szakszervezeteknek is.

A nagy kínai nép sikeresen teljesíti történelmi feladatait: országában jólélet és kultúrát teremt és szilárdan harcol a béke megvédéséért.

## Lelkes ünnepi előkészületek Kínában

Az egész Kínában lelkes előkészületek folynak a Kínai Népköztársaság megalakításának első évfordulójára. Október 1-én a városokban és falvakban országszerte tömeggyűléseket, felvonulásokat, katonai díszszemléket rendeznek. A gyárakban és műhelyekben a dolgozók munkaversenyt indítottak az évforduló tiszteletére.

Peking ünnepi díszbe öltözött

zöttön köszönti a Népköztársaság kikiáltásának első évfordulóját. A parkokban és tereken felállított szabadtéri színpadokon művészcsoportok fogják szórakoztatni a közönséget. Pekingben és Kína több városában október 1-én mutatják be a filmszínházak az első kínai színes filmet, amely Kína népi forradalmának nevezetesebb mozzanatait mutatja be.

## A kínai gátépítő gátat emel az imperialisták próbálkozásai elé

Leszállt az alkony a Sárga folyó fölé. Kingyaul tartományban ilyenkor kezdenek hozzá a folyó gátépítési munkálataihoz. A gátépítőmunkások közül kiemelkedik Hsia-Csun-Ven, akinek híre szájról-szájra jár a dolgozó parasztok ízeirei között, azokban a tartományokban, ahol a Sárga folyó megnövedjtésében dolgoznak.

Egy este Hsia-Csun-Ven elhagyta a gátat, hogy társainyalja az eddig elért teljesítményeket. Egész sereg ember figyelte, amikor Hsia munkához kezdett. Mellette állt az időmérő, aki jegyezte az elért eredményeket. Hsia 40 éves keménykötésű munkás, erőteljes lendülettel ragadta meg a csákányt, minden vágásnál józóra lömög földre mozdított meg. Hebegyorsa belapátolta a targoncába, fűrgen szedte velő a 70 méteres öltésre, kiürítette rakományát és ismét nekilátott a földmunkának.

Hét órák az időmérő felszólította Hsiát, hogy hagyja abba a munkát. Kiszámította a teljesítményt és kihirdette: Hsia-Csun-Ven 20 köbméter földet mozgatt meg. Ez minden eddigi teljesítményt felülmúlta. A dolgozók újongó tapssal üdvözölték az új rekordot.

Hsia példáján felbuzdulva, már igen sok gátmunkás 10 köbméter napl átlag fölé emelte teljesítményét.

Hsia számos javítást eszközölt

szerszámaiban és új munkamódszert vezetett be. Mégis ez a hatalmas teljesítmény, amit elért, csak annak a lelkesedésnek volt köszönhető, amely jellemző az új Kína felszabadított parasztságára.

— „Az én teljesítményem nem csoda” — mondotta Hsia, midőn a kiváló munkáért jutalomban részesítették. — A hozám hasonló parasztok, régi világban úgy éltek, mint az állatok. A régi időkben még remény sem volt rá, hogy valaha is jólakham. Mi nek veszdtem volna azzal, hogy jobban dolgozzam az uraknak. Ha ársvíz volt, az urak földjét jette tükre, Ma azonban miénk a föld. Valahányszor a földet hullámozó szél vésztse rézek, éremj a gondolt, hogy egy ársvíz elsöpörheti. Ezen mindnyájunk kemény munkájával kell segíteni. Megtáltam, hogy a hazát csak akkor tudjuk hatalmasra, gazdaggá tenni, ha mindnyájan kivesszük részünket a munkából. Híven követem én is a dolgozó társaim a Kínai Kommunista Pártot és annak vezetőjét Mao-Ce-Tungot. Ugy hiszem, ha minél erősebb gátat építünk és minél nagyobb terméseredményeket érünk el, akkor teszünk meg mindent a hazáért.

Ezért értem el én és számos dolgozó társam a magas eredményeket, mert ezzel az építéssel gátat vetünk az imperialisták próbálkozásainak is”.

## A koreai néphadsereg hadijelentése

Phenjan (TASzSz): A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága szeptember 29-én este közölte:

A népi hadsereg egységei továbbra is valamennyi fronton kemény csatákat vívnak az amerikai csapatok ellen. Szőulban a népi hadsereg egységei a főváros védelmére felkelt helyi lakossággal együtt harcolnak minden talpalatnyi földért is kemény utcai harcokat vívnak a számbeli fö-

lényben lévő ellenség ellen. — A népi hadsereg hadijelentészei egységei szeptember 27-én kemény tengeri csatát vívtak Oszjim félsziget magasságában. Egy 1500 tonnás ellenséges hajót elsüllyesztettek. Oszjim félsziget közelében a népi hadsereg egységei előre elkészített állásokba visszavonulva kemény harcokat vívtak az előrenyomuló ellenséggel, amelynek súlyos veszteségeket okoztak.

## „Békekölcsönkötvénnyel indulunk a házasságba..“

Tegnap még Korcsmáros Évának hívták, ma már Lévai Lajosné. Csupa ifjú lendület ez az egynapos asszonyka. Sebesen járt a keze a nyomdában a gép mellett, ahol mint berakónó dolgozott s szó ami szó, sebesen pereg a nyelve, amint boldog örömmel beszél élete új nagy eseményéről. — házasságáról.

— Tegnap volt az esküvőnk. Békekölcsönkötvénnyel indulunk a házasságba, az uram — érdekes, most mondom először, hogy uram — 1500 forintot jegyzett, én 600 forintot. Boldog házasságunk lesz úgy érzem, s hogy ezt a házasságot ne zavarja meg a háború, hogy a békét a magunk erejével is segítsük tartósá tenni, azért jegyeztünk mi fizetésünkön felül Békekölcsönt.

— Aztán... — s itt elmosolyodik — jönnek a gyerekek, s az ő boldog jövőjükről is gondolunk már, amikor éppen csak hogy átletük a házasság küszöbét. Ők már a szocialista Magyarországon

nőnek fel, még több jöbän lesz részük, mint nekünk volt az elmúlt években.

Korcsmáros Éváról, azaz-hogy most már Lévai Lajosnéról tudni kell, hogy ő volt a városi tanács végrehajtó bizottságának legfiatalabb tagja. Az ifjúmunkások közül kivált jó teljesítményei révén, a termelésben elért eredményei adták meg neki a kiváltságot, hogy a város öletét irányító tanácsban is szerepet kapjon. Beszélte ott is, hangot adott a dolgozók szavának? — kérdezzük.

— Fel-felszóltam én a végrehajtó bizottságban. Különösen, amikor paraszti dolgokról volt szó. Mert bár munkásaládból származom, apám is nyomdász, annyit jártam ki a termelés-szoporokba, hogy nagyon megszerettem a dolgozó parasztokat és sokat is tanultam, hogyan is, mint is kell a mezőgazdaság időszerű kérdései között eligazodni. Különösen a kisbányesi „Tancsics“-csoporthoz fordultam meg gyakran,

itt szereztem a legtöbb barátot, barátot... Amit kint, közöttük tanultam, amit ott láttam, azt elmondtam a városi tanács végrehajtó bizottságában is. Erősíteni akartam ezzel is a munkásparaszt szövetséget...

— A közelgő tanácsi választásokon minden dolgozónak részt kell vennie, szavazatával kell döntenie, hogy a legjobb dolgozók kerüljenek be a tanácsba. Most már a miénk a közigazgatás is, a tanácsokkal erősödik a magyar dolgozó nép egysége s ez most, amikor az imperialisták dühödten mesterkednek, hogy új háborút robbantsanak ki, különösen fontos. A tanácsválasztásokon megmutatkozó egység éppúgy új erőforrás lesz, mint amilyen lelkesítő lendítő erő új munkára most a Békekölcsön győzelme — fejezi be komoly szavait ez a vidám-boldog új menyecske, akinek házasságlete a Békekölcsön diadalának aranyló fényében indul el.

## Az MNDSz asszonyai élen járnak a jegyzésben

Népi demokratikus kormányzatunk adta meg a nők egyenjogúságát és a felszabadulás óta a béke, építőmunkába egyre nagyobb számmal kapcsolódtak be a nők is. Ma már női miniszterünk is van, most pedig a tanácsválasztás előtt számos dolgozó nőt jelöltek tanácsosoknak. Dolgozó nőink ez a bizalmas jó munkájukon felül a Békekölcsönjegyzéssel hálálják meg. Debrecenben is a dolgozó nők, az MNDSZ tagjai a jegyzésekben is élen járnak.

Igy a textilgyárban Csorba Jánosné mutatott jépeidat, 400 forint a fizetése 500 forintot jegyezt. A Tancsics Csop. gyárban Nagy Imréné havi fizetésén felül összeget jegyezt. A TUZÉP-nél Elek Jánosné 1000 forintos jegyzésével bizonyította be, hogy a béke ügye mellett van. Készítő Ferencné takarítónőnek 500 forint havi fizetése, 800 forintot jegyezt. Kis Maria takarítónő 630 forintos havi fizetésére 1000 forint Békekölcsönjegyzéssel felelt a háborúra uszító imperialisták-

nak. Gönczi Éva takarítónő 300 forintot jegyezt.

A legszebb jegyzések egyike a sokgyermekes Dobos Dánielné takarítónőé, akinek 470 forint a havi fizetése és 1000 forintot jegyezt. Ő ezt mondotta: a Békekölcsön minden forintja egy-egy csapás az imperialista kalandrokra. A Békekölcsön ügye a mi ügyünket szolgálja!

Az OTI-ban dolgozó MNDSZ tagok közül Szilágyi Katalin ápolónő 700 forintot jegyezt. Fizetése 500 forint. Nagy Lajosné takarítónő is szép összeget jegyezt, fizetésének 125 százalékát!

A vegyipari MNDSZ nők közül öz. Balogh Sándorné öngyermekes anyja mutatott jó példát, 400 forint a fizetése és 500 forintot jegyezt. Nagy Joláné 400 forint a fizetése és 700 forintot ad kölcsön az államnak.

Az MNDSZ nők nemcsak jó népművelői munkát végeznek, hanem Békekölcsönjegyzésükkel is erősítik a béke egyre erősödő Szovjetunió vezető szakszámírók táborát.

## „Ne jusson más az én hadiözege-sorsomra“

Fekete volt a ruhája, szomorú a szeme annak az idős asszonynak, aki bekopogott a megyei békeiroda ajtaján.

— Öz. Kádár Imréné vagyok, az Árpád-tér 26. szám alatt lakom. Tessék mondani, lehet itt Békekölcsönt jegyezni?

A megyei békeiroda dolgozói, sztahanovisták, legjobb üzemi munkásaink szeretettel fogadták az idős asszonyt. Hellyel kínálák és elbeszélgettek vele.

— Tessék elhinni — tört fel a szomorú szó az asszony ajkáról — szomorú az én sorsom. Hadiözveggy vagyok, az első világháborúban vesztettem el az

uramat. Több, mint harminc esztendő éltam le magányosan, csak azért, mert egy bűnös háború elvitte, akit a legjobban szerettem.

— En tudom, mi a háború. Békét akarok és őszinte szívből mondom, kicsinyke erőmmel én is segíteni akarok azoknak, akik a békét szolgálják. Ezért jegyek 200 forintot, többre nem telik, de azt hiszem, elég is ez éntőlem.

— Békekben akarom leélni a hátralévő éveimet. És a Békekölcsönimmel azt akarom, hogy más ne jusson az én szomorú sorsomra. Ne legyen többé hadi-özveggy Magyarországon!

## Hét hold, hét gyerek -- 300 forintos Békekölcsön

Balmazújvárosi dolgozó paraszti népének a múltban az elnyomtatás volt a sorsa. A közélet elterpeszkedő uraló nagybirtokokon élt szolgáskorban az úrvárosi paraszti. A felszabadulással szabadokká váltak a csendőrszolgálat árnyékában elnyomott úrvárosi dolgozó parasztiok. Földet kaptak és az ekesszartól jól megfogva, elindultak a fejlődés útján, jó munkájukkal halálva meg azt a gondoskodást, amellyel a népi demokrácia jövőjüket egyengeti. Most a Békekölcsön jegyzésével is leróják a hálájukat és

egyben a biztos jövőjüket, békekölcsönt építik.

Burai István hétholdas úrgazda, akinek hét a gyerekei száma is, 300 forintos Békekölcsönt jegyezt. Amikor aláírta az ívet, arra gondolt, hogy a hét gyerek egészségesen, vidáman nő fel, tanult ember lesz belőlük. Az ő boldog jövőjük megalapozásához adta a 300 forintot...

Balmazújvárosban egész sor szép eredmény született már eddig is a Békekölcsön-jegyzésben.

Király Imréné, meg az ura

400, illetve 600 forintot jegyezt. A férfi zsákoló a földművelés-tervezetben, az asszony meg altisztai teendőket lát el. Fenyves József nincstelen napszamos 200 forinttal védi a békét, az ötéves teremt. Nincstelen ma még, nincs háza, földje, de van mégis kincse: szabadsága. Eddig csak egy volt: élete, amelyet az ötéves terv most széppé tesz. Tóth Júlia, a gyógynevelőgyűjtő vállalat fiatal, DISZ-tag dolgozója azért jegyezt Békekölcsönt, hogy az ötéves terv még jobban segíthesse a fiatalokat.

## A kisdíák tíz forintja

A Csokonai gimnáziumban amikor megjelent a kormány Békekölcsön-jegyzési felhívása a fiúgimnázium II-b. osztálya a kilencórás tízpercben röpgyűlést tartott.

— Fjűk! Támogatásuk mi is kormányunkat és indítsuk meg közöttünk versenyt osztályok között a Békekölcsönjegyzésre! — halottuk többek között s az osztály előtt Bajnai Jenő osztálytitkár ismerette a Békekölcsön-jegyzésnek jelentőségét.

Szinte pillanatok alatt előkerült egy vonalas irkalap, Kovács Pista hamar elkészült a lap beosztásával és az osztályban megkezdődött a jegyzés...

Úgyánakkor három másik diák a versenyfelhívás szövegét írta meg s a 10 óras szünetben már ott volt a hatalmas hirdetőtáblán a II-b. versenyfelhívása. Az osztály vállalta, hogy 100 forintot jegyez és felhívta a többi osztályokat a csatlakozásra.

Délben újabb papírlap került a táblára.

„A II-b. vállalkását túljeljesítette, már 150 forintot jegyeztek diákjaink!“

És így ment ez tovább...

Pénteken is, szombaton is. Az első jegyző Bajnai Jenő volt a II-b. osztályban. Örömtől csillogott az arca, amikor beírta, hogy 10 forintot jegyez.

— Szegényparaszt fia vagyok — mondotta — tudom, hogy apámnak milyen sorsa volt a nagybirtokosok ideje alatt. Ebből nem kívánunk! Háborút se, csak békét! Ezért, dom én is oda csatlakozom, mert tudom, hogy csak békében tanulhatok és csak békében lehetek orvos.

A Kis Bajnai fiú öntudattal be-

szel. Vágyai emitt. Orvos akar lenni. Ehhez pedig alkotó béke kell. S a békéért szívesen hozáldozatokat is.

De nemcsak ő, hanem a többiek is mind négy lelkesedése, csatlakoznak a Békekölcsön jegyzéséhez. Szova Jancsi szintén a II-b. diákja, ő munkásszámazású. A pályán megtakarított 40 forintját jegyezte...

A diákszövetség titkár Harasnyai Imre így vázolja előttünk az osztályok közötti versenyt.

— A péntek esti adatok szerint igen szépen áll a Csokonai gimnázium. A fiú tagozatban több mint 5000 forint gyűlt össze

380 diáktól, míg a lánytagozatban is felül van a jegyzett összeg 3000 forintnál. Osztályok között a tanítóképző II. osztálya vezet, itt 50 növendék összesen 815 forintot adott össze, a második helyen a tanítóképzőök I. osztálya van. Harmincegy tanuló 57 forintot gyűjtött, míg harmadik a IV. gimnázium, ahol 35 tanuló 700 forintot gyűjtött. Ez nem jelent végleges adatot, mert tovább folyik a nemes versengés és egyre emelkedik a jegyzett összeg.

A diákok további nyugodt tanulási lehelőseggéért, a békéért, mindnyájunk boldog jövőjéért jegyeznek...

## Versenyben az egymillió forintért

A debreceni kiskereskedők fokozódó lelkesedéssel jegyeznek Békekölcsönt. Egymásután jelennek meg a KIOSZ irodahelyiségében, hogy bejelenthessék, Békekölcsönkötvényt kívánnak jegyezni. A kiskereskedők is átérzik a Békekölcsön jelentőségét — mondották a KIOSZ vezetői és sok kiskereskedő példamutatóan jár el. Vámos Imre textilkereskedő, aki 2500 forint Tervekölcsönt jegyezt most 10.000 forint Békekölcsön-jegyzést jelentett be. — Sokkal tartozom a demokráciának — mondotta — szívügyem a béke, büszke örömmel látom az ötéves terv eddigi hatalmas eredményeit is, átérzeve ezeket, szívesen jegyezek.

Az egyes szakosztályok versenyben állanak egymással, hogy minél többet jegyezzenek a szakosztályok tagjai. A virágkereskedők szakosztálya már teljesítette a jegyzést, minden tagja jegyezt Békekölcsönt és a Ter-

kölcsönrel jóval magasabb összegben.

Lemaradás észlelhető a piaci árusoknál, itt fokozni kell a felvilágosító munkát, a meggyőzést. Erősen lemaradt az ócskavaskereskedők szakosztálya, itt különösen komoly népművelő munkára van szükség.

A debreceni kiskereskedők, bár szombaton, vasárnapot megelőzőleg nagy a forgalom, elseje is közeledik — mégis sietnek a KIOSZ-ba, hogy Békekölcsönt jegyezzenek. A népművelők is fokozzák a felvilágosító munkát, versenyben állanak egymással a minél szebb eredményért, versenyben állnak a szakosztályok is. Es most verseny indult meg az egymillió forint jegyzésért. Szombat délig 760 debreceni kiskereskedő 766.000 forintot jegyezt. A hangulat bizakodó: vasárnap este elérik az egymilliót — igérik a népművelők és szakosztályi vezetők. A lelkes hangulatot látva, ebben nem is kételkedünk...

## Közel egymillió forintot jegyeztek eddig a debreceni sportolók

Előző lapszámainkban már közzétettük több debreceni egyesület sportolójának Békekölcsön-jegyzését. Az újabb jelentések szerint a D. Építők 35 sportolója 27.800 forintot jegyezt. Pozsa Irén, Dihegyi, a kézilabdacsapat tagjai havi fizetésükön felül összeget jegyeztek. Malarszky Sándor 1600, Szarmari Miklós 700, az egyesület elnöke Pálfi Sándor pedig 3000 forintot jegyezt. A labdarúgók közül Acs László 1000, Sándor Lajos 700, Devecsei Sándor 700 forintot ad kölcsön a dolgozó nép államának.

A debreceni Játékvezetők Testülete tegnap bejelentette, hogy 2000 forintot jegyez maga a Testület. A játékvezetők a munkahelyükön jegyeztek. A járási Tanács 25 sportolója 16.800 forintot jegyezt. A Hajlított Bátorgyárban 17 sportoló 6800 forintnyi összeget jegyezt, ez még nem végleges adat. A fűtőház 11 labdarúgója 11.560 forintot, a Hortobágy-malom 7 sportolója 3350 forintot, a Kenyérgyár 15 sportolója 10.700 forintot, a MÁV Igazgatóság 122 sportolója 95.550 forintot, a Dohánygyár 13 sportolója 13.500 forintot, a Bőrgyár 11 sportolója 9300 forintot, a Gépi Fermentáló 6 sportolója 3000 forintot, a Barneval 14 sportolója pedig 10.000 forintot jegyezt és ezzel bizonyította be hazaszereztét s szilárd békeakarátat.

A D. Meteor 600 sportolóját

310.000 forintot, a Cementipari NV 14 sportolója pedig 4850 forintot jegyezt. Halász Lajos és Egri Lajos labdarúgók igen szép összeget jegyeztek.

— Az ötéves terv több felszerelést, sok új pályát ad sportolóinknak és a kölcsön adott összeg számszorosán visszatérül majd! Amikor jegyeztem a Békekölcsönt, a békétábor további erősítését szolgáltam, mert én is, mint sok dolgozó elvtársam, békét akarok, mert csak békében építhetjük a szocializmust — mondotta Egri Lajos.

A Riechertgyárban 16 fűtőabdázó 10.900 forint értékben jegyezt Békekölcsönt. Sörös Lina 1000 forint jegyzésével tánt ki. A Közlekedési szakszervezet 24 sportolója 21.100 forintot jegyezt. A MÁV Forgalm 31 sportolója 17.400 forintot ad a dolgozó nép államának. K. Nagy Lajosnak 620 forint a fizetése, mégis 1000 forint összeget jegyezt.

A Gázgyár 14 sportolója 6800 forintot, a Textilgyár 30 sportolója 15.000 forintot, a Harisnyagyár 19 sportolója 3690 forintot, a Ruhagyár 47 sportolója 31.150 forintot ad kölcsön az államnak.

A debreceni sportolók eddigi jegyzése közel egymillió forintot tesz ki és ez az összeg napról-napra emelkedik, mert sportolóink is jól tudják: csak békében lehet sportolni, békében lehet alkotni.

## Földes és Bihartorda a Békekölcsönjegyzésben is versenyez

Példamutató versenyben áll egymással az őszi mezőgazdasági munkák elvégzésében az ország két községe: Bihartorda és Földes. Az országos terménybegyűjtési verseny győztese Földes, párosversenyre hívta Bihartordát, amire a kis hajdú-bihar-megyei község azzal válaszolt, hogy vállalta a betakarítási és vetési munkák befejezését október 22-re, a tanácsválasztás napjára. Vállalásában csatlakozásra hívta fel az országot valamennyi községet és városát.

Most újabb nemes verseny indult a két község között. Földes a Békekölcsön meghirdetése után nyomban versenyre hívta Bihartordát a minél sikeresebb, eredményesebb Békekölcsön-jegyzésre.

Bihartorda dolgozó parasztjai nagy lelkesedéssel fogadták a versenykihívást és azonnal munkához láttak. A legjobb népmunkások, párttagok és pártönkivüli dolgozó parasztok indultak útnak, hogy győzelemre vigyék falujukban a Békekölcsön ügyét. Feltrépeztek a községet, megkezdtek a felvilágosító és népmunkát. Utcaról utcára járnak és bekopogtatnak minden házhoz.

Bartha Lajos háromholdas és Sziki Márton négyholdas dolgozó parasztok, akiknek Tervkölcsonét 300-300 forinttal kihúzták, teljes nyereségességükért Békekölcsönt jegyezték.

A Békekölcsön meghirdetése újabb lendületet ad a mezőgazdasági munkáknak. Bihartorda dolgozó népe 100 százalékban betakarította a kukoricát és a napraforgót és 170 százalékban teljesítette az őszi árpa vetését. Földben van már a rozs 80 százaléka és nagy lendülettel kezdetét vette a búzavetés is.

Egyformán jegyez a férj és feleség a termelőcsoportban.

Hajdú-Bihar dolgozó paraszt-sága a munkaszüneti példamutató nyomán egyre nagyobb tömegekkel sorakozik fel a kölcsonjegyzők milliós táborába. A falvakban a termelőcsoportok mutatják a jó példát az egyéni dolgozó parasztoknak. Köztük a Magyar Dolgozók Pártja tagjai járnak élen.

Hencidán Koszorus Sándor, a helyi pártvezető elnöke, a „Győzelem” csoport tagja 1000 forintot jegyzett és felhívta a tagságot, hogy kommunisztákhoz méltóan szintén jó példával járjanak el a Békekölcsön jegyzésében.

A béke megvédéséért jegyeztük a kölcson, mely a világ minden dolgozója elsőrendű érdeke és kötelessége. Most ül össze a második békevilághátszoros Londonban és ott majd döntő szerepet játszik a mi kölcsonjegyzésünk sikere is. Ez a jegyzés hű tükrök kell hogy legyen a magyar nép olthatatlan lékevényének és a béke megvédésében való harcosszándékának.

A termelőcsoportok tagjai Debrecenben is kivesszük részüket a békefőnök erősítéséből. A debreceni ondódi „Ady” termelőcsoport tagja, Horváth Sándor 1200 forintot, a nagyhegyesi „Micsurin” csoport két tagja Kovács István és Kovács Sándor 500-500 forintot jegyezték. A Rákosi-telepi „Petőfi” termelőcsoportban Tollas Sándor és felesége fejenként 500-500 forintot

jegyezték a következő szavakkal: — Amikor Koreában vér hull az imperialisták rablóháborúja nyomán, addig nekünk itthon legszentebb kötelességünk a békefőnök erejének növelése, hogy újabb véres agresszió ne történhessen, ne lehessen a vér, könny és szenvedés úrrá többé a világon.

Tollas Sándorné pedig ezt mondotta:

— Nekünk, dolgozó parasztaszonynak is jólétet biztosít a szövetkezeti gazdálkodás, büszkén és örömmel jegyezek, mert már telik arra is, hogy adhasunk, hogy segítsünk, amikor erre szükség van.

Jó eredményei járt a kölcsonjegyzés a bellegelői „Sallai” termelőcsoportban, melynek tagsága átlag 200 forintot jegyzett.

B. Nagy Mihály, a debreceni kölcsonjegyzés termelőcsoport tagja, a kölcsonjegyzés után így beszélt:

— Mióta a termelőcsoport tagja lettem, boldogság költözött a mi házukba. A nyári előzetes elszámolásból 3100 forintot kaptam kézhez, gyermekeimnek és feleségemnek, saját magamnak vadonatúj ruhát és egyéb közszükségleti cikket vásároltam. S gyermekem van, de nem küzdök megélhetési gondokkal. Büszke vagyok, hogy az első között jegyezhettem 600 forintot.

Táviratban is jegyezték Békekölcsönt.

A bertetőújfalui gépállomásra, ahol az első napon már mindenki jegyezték, pénteken távirat érkezett. A gépállomás egyik

traktorista lánya, Kulcsár Katalin, aki jelenleg a debreceni szabadságharcos iskola hallgatója, kérte a táviratban a gépállomás vezetőit, hogy részére is jegyezzenek 300 forintot, nehogy kimaradjon a békevédelmi mozgalmából.

A nagyrábéi gépállomás dolgozó, számszerint hatvanan, 21 ezer forinttal erősítették a békefőnököt. Tarr Sándor DISZ tag, aki 500 forintot jegyzett, kijelentette:

— Mindnyájunk életéről és mindnyájunk békéjéről van szó. Szívesen jegyeztem egyhavi fizetésemet.

Keresztési Lajosné nádudvari kisparaszt, amikor a népmunkások felkeresték, ezt mondta:

— Ha két falat kenyerecém volna, az egyiket a békéért adnám, mert őt gyermekemet békében akarom felnevelni. De ma már a népi demokrácia sok minden jót adott nekem, így könnyen jegyezek 400 forintot, mellyel én is beléptem a békét erősítő dolgozó milliók nagy családjába.

Ujiráz kisközségben 97 dolgozó paraszt 12 ezer forintot jegyzett. Kaban Kovács László 2 holdas dolgozó paraszt 200 forintot jegyezték, versenytársa a szintén két holdas Marinka Gyula előbb 150 forintot jegyezték, de látva, hogy így lemarad a versenyben, visszatért a jegyzési irodába és még 50 forintért vásárolt Békekölcsönt. Így nő, erősödik a béke-mozgalom anyagi ereje Hajdú-Biharban, vitathatatlan és magasan szárnyaló erkölcsi sikerünk mellett.

### 1.174 forint 50 fillér a Központi egyetem dolgozóinak átlaga

Hatalmas volt már az első napon a lelkesedés a Központi Egyetem épületében. Szinte óráról órára tízezrekkel emelkedett a jegyzési összeg. A központi egyetem dolgozó versenyben állottak a klinikai dolgozókkal. A versenyben jól álltak helyt, mert

kitűnő átlageredményt tudnak felmutatni.

Tegnap délben a központi egyetemen hatalmas táblán közzétették, hogy az egyetem 167 dolgozója 196.150 forintot jegyezték Békekölcsőre. Ez azt jelenti, hogy egy személy 1174 forint 50 fillért jegyzett átlagban.

### Tervkölcson tizenháromszorosa jegyezte

A kiskereskedők közül igen szép példáját mutatta a Békekölcsön hatalmas politikai jelentősége megértésének Cserey Sándor debreceni vásári árus. Nem kevesebb, mint 2000 forintot jegyezték tegnap délután a KISOSZ irodájában. Cserey tavaly 150 forint Tervkölcson jegye-

zett, szegény ember, családos és a Békekölcsön jegyzése éppen ezért figyelemreméltó.

— Átéreztem a Békekölcsön nagy politikai jelentőségét és örömmel jegyeztem 2000 forintot — mondotta, — Békekölcsön akarok élni, szeretem a munkát és nem kívánom a háborút. Pénzem köl-

### „Hogy több lakás legyen...”

Debrecenben a „házigazda”, akinek a legtöbb lakója van, az Ingatlankezelő Községi Vállalat. A közületi tulajdonban levő városi és állami bérházak kezelése ennek a vállalatnak a feladata, a dolgozók itt azon fáradoznak, hogy a lakóknak egyre jobb és kényelmesebb legyen a lakásuk.

Az Ingatlankezelő KV tizenhárom dolgozója 9800 forintot jegyezték. Elen járt a Békekölcsön jegyzésében Dalekorej János vállalatvezető, aki munkás életében megismerhette a régi barakk-lakások nyomorát.

— Azért jegyeztem 1200 forintot fizetésemből 2000 forintot Békekölcsönt — mondja —, hogy a napi munkámon kívül újabb építkezésekhez való hozzájárulással segítsék a dolgozó nép államát abban, hogy több és jobb lakás legyen, a dolgozók a bőséges élelem, a több ruha és cipő, az új kerékpár és motor, szebbé váló életük mindeme örömeit gyarapodásán túl, még a jó lakás örömeit is élvezhessék.

### A debreceni ügyvédek: 48 000 forint

A debreceni demokratikus érdekvédelem a Debreceni Ügyvédi Kamarában jelentették be Békekölcsön-jegyzésüket. Ladányi Sándor dr., a Kamara titkára hívószavára érkezőket tartottak a debreceni ügyvédek és egyházi lelkesedéssel jelentették be kölcsonjegyzési készségüket. — Mi demokratikus jogászok, — mondotta az egyik felszólaló — a Nemzetközi Jogászszövetség állásfoglalásához híven a békefőnök

tagjai között foglalunk helyet, a békéért, a háborús uszítók megfékezésére érdekeben szívesen jegyezzük kölcson. A további megjelölésű építőmunkához is hozzájárunk járulni — mondotta több felszólaló.

Ezután a kölcsonjegyzés benyújtották a 58 debreceni ügyvéd 48.850 forintot jegyezték.

A jegyzéshez lelkesen csatlakoztak az ügyvédjelöltek és a Kamara tisztviselői, dolgozói is,

### „A tüzelőellátást biztosítottuk — a Békekölcsönjegyzésben élen járunk”

A debreceni Tüzép (Tüzélszer és Épületanyag Értékesítő NV) irodájában hatalmas munka folyik. Selyem Gábor vállalatvezető örömmel újságolja: a két Tüzép létesítményt sikeresen benyújtották és az üzemi dolgozók 90 százaléka el van látva téglyel tüzelőszerezéssel, szénmel, fával.

— És a Békekölcsönjegyzés? — Abban is élen járunk a Tüzép dolgozói és lelkes felszólalásokban jelentették be, hogy Békekölcsönt

kívánnak jegyezni. Pál Géza, akinek fizetése 1100 forint, 1500 forintot jegyezték. Gelbmann Endre 480 forint fizetése után 900 forintot jegyezték. — „Büszke örömmel jegyezzük — mondotta, mert a szebb jövőt, a biztos fejlődést formálja a kormányzatunk a Békekölcsönnel”.

Deák István árukiadó fizetése 390 forint — 500 forintot jegyezték. „Kötelessége minden becsületes embernek, aki a békét akarja, az öt éves tervet támogatni” — mondotta. Zúg helyeslés volt a válasz és sorban járultak a dolgozók Békekölcsönt jegyezni.

Varga József éjjeli őr először 200 forintot jegyezték, de később visszajött. — „Ugy érzem, többet érdemel a béke ügye, az öt éves terv sikere” és felemelte kölcsonjegyzését 100 forintra. Pozman Arpal és sokan ezután pótlólagosan esközöltek, felemelték Békekölcsönjegyzésüket.

Egymásután jelentik be a dolgozók, hogy havi fizetésükön felül összeget kívánnak jegyezni. Kálmánchelyi Pál, aki segítőkész a jegyzések összeírásánál, jó példával jár elő: 589 forint havi fizetésén felül 700 forintot jegyezték.

A Tüzép debreceni 220 dolgozója 120.150 forintot jegyezték. A Tüzép derék dolgozóinak nemcsak jól biztosították Debrecen tüzelőellátását, a Békekölcsönjegyzésben is példamutatóan jártak elő.

### A görög katolikus pap a népmunkákban

Népköztársaságunk kormánya és a katolikus püspöki kar megegyezése a dolgozó nép mellé állította a katolikus alsópapságot is, amely a Békekölcsön jegyzéséből is kivesszi a részét. Hajdúböszörményben Végheő Miklós görög katolikus plébános nemcsak a kölcsonjegyzéssel tett hitet a béke mellett, hanem felajánlotta, hogy maga is bekapcsolódik a népmunkák munkájába. A görögkatolikus plébános a népmunkák-kei együtt résztvesz a hajdú-

böszörményi dolgozó paraszttok közötti felvilágosító munkában.

### A debreceni kisiparosok jegyzése szombat estig: 822.300 forint

A debreceni kisiparosok is tanujelét adják annak, hogy a Békekölcsönjegyzés számukra is fontos feladat. Tudják, hogy az ő békéjük, az ő további nyugodt életük, van szó és éppen ezért lelkesen jegyzik a Békekölcsönt. Tegnap estig 1477 debre-

### „Több kenyér lesz a Békekölcsönből...”

Akkor mindennapi kenyérünket sütik, a Kenyérgyár dolgozói is lelkesen vették ki részüket a Békekölcsönjegyzésből. Min minden üzemből, itt is a Békekölcsönjelöltek jártak elő jó példával. Láng

András a kenyérgyári békebizottság elnöke 600 forintot jegyezték. Amikor először írta alá az ívet, ezt mondta:

— Ez a 600 forint is új létesítményekben térül majd vissza, lehet, hogy éppen a mi üzemünk, a kenyérgyár fejlesztésére utálja ki kormányunk. A Békekölcsön mint versenyben vezetett napi munkánk is azt szolgálja, hogy több és fehérebb kenyér jusson a dolgozók asztalára. A mi munkánk és a Békekölcsönjegyzésünk is segít az öt éves terv megvalósításában és ezen keresztül erőnk növelésével, a békefőnököt is erősítjük.

Íj. Bánki László a kenyérgyári békebizottság másik tagja 1000 forintot jegyezték.

Készen értek haza a vadászal-  
ról a szonmód sáros csizmákkal  
Telettek le magukat a nagy,  
üveges verandán a fonott kérti  
székbe. Endrenek furcsa volt,  
hogy ő most házi gazda, itthon  
van, az övé a ház, a bútorok, a  
cseled s a drága kis asszonyka  
bent a ház kedves mélyén...

Roppant fáradtak voltak,  
örültek, ha mozdulni sem kell s  
fujtak, mint a libegő lovak. Csí-  
nos cseledlány terített s gyor-  
san, de ügyetlenül mozgott köz-  
tük. Endre derűsen elmosolyo-  
dott s kényelmesen biggyesztette  
fel a száját; házias ember, fiatal  
ferji!

Hanyatt dőlt a székben, a  
plafont nézte s mosolygott.  
Egyszerre csak ruhasuhogás-  
ra ijedt fel.

# Epizód

IRTA: MÓRICZ ZSIGMOND

Móricz Zsigmond - kiváló író kriti-  
kai hangon írt novelláiban és regé-  
nyeiben az úri Magyarország kizsá-  
kmányolójáról, akik semmibe vették a  
dolgozókat.

Mogorva képpel horgolt:  
— Eh. Nem lehet tele hassal  
lefelejtüdni. Üssünk egyet!  
Kivágta zsebéből a pakli kár-  
tyát s nem csapta a másik két  
férfinak a szemébe, bár ráállott  
a keze, mikor azoknak szemtele-  
nül durva kacagása kitört.  
Az asszonyka kényeskedett  
egy kicsit, de aztán türelmes  
megadással húzta a székét az  
ura mögé. Rakónyokolt a vállá-  
ra, úgy kibicelt.  
Endrenek lángolt a feje s a

kártyák gúnyosan vihogtak a  
szemébe. A fülében érezte az  
asszony lassú, pihegő lélekzését  
s káromkodva szidta magát:  
— A féne egye meg a szemér,  
mességemet, hogy mennyi kí-  
nom volt már miatta! — s vad  
erővel csapta bele a leadásba az  
aszt. — Tízestendős voltam,  
mikor elszaladtam a pesztanka  
elől, aki játszani akart velem...  
Azóta hányszor poityant ki  
a számból a jó falat. Kell nekem  
itt ülni és kártyázni, mikor...

Vesztett.  
A homlokán vastagra dagad-  
tak az erek s a fogát csikor-  
gatta.  
Az asszony látta, érezte, hogy  
valami baja van az urának; a  
nyakát átfonta ártatlan kis pu-  
ha karjával s apró, csipegetett  
csókoka szórt a hajába.  
Endre nézte a kártyát s a  
szeme előtt fényes kódok szik-  
ráztak. A karján elkezdett re-  
zegni az izom, bár tudta, hogy  
a kártya nem reszket a kezében.

Bejött a szobalány. Endre val-  
kimeredt szemmel bámult rá. A  
lányon látott, hogy közben  
már aludt s a szeme hunyorgott  
az erős fényben. Az inge most is  
rendellen volt, de most a másik  
vállon lógott s amin felémelte  
karját, hogy önkéntelen mozdul-  
lással megigazítsa. Endre látta  
barna, erős, gömbölyű vállát és  
sötét hónalját.  
Ugy vitte ki a tálcát, mint egy  
alvajáró s az Endre szeme, mint  
egy ideges kopó, követte, bár  
minden sűrű pillantás alatt a  
kártyát is éppolyan zsidbadi tud-  
datlanul nézte.  
— Ejnye, drágám szolt az  
asszonyka s megbaltta üstökét,  
— csak nem adod ki a tromfolt!  
— s kedves asszonyi igazság-  
érzessel már vissza is vette a ki-  
dobott kártyát.  
— Hát játsszal — kiáltott fel  
Endre s odalokta a kártyát a fe-  
leségének. Szégyelte, hogy rá-  
pirított, égett az arca és el kel-  
lett fordulnia, hogy ne lássák  
szemérmes restelkedését.  
Az asszonyka nevetve vette át  
a kártyát. Endre pedig megszo-  
kott. A fejébe csapta kalapját és  
elment.  
Amint a hosszú folyosón végig-  
ment, hirtelen megállott s elszor-  
ult a tüdeje, hogy azt hitte,  
megful.  
A leány visszajött a konyhá-  
ból, ahová az edényt kivitte s  
most a kisebbik cseledszoba aj-  
taját nyitotta ki, hogy bemen-  
jen aludni.  
Ez a szoba azelőtt kamra volt,  
csak most adták ennek a lány-  
nak, mert ez nem fért el a töb-  
bi cseledtől a különálló cse-  
ledházban, kellett is, hogy köze-  
lebb legyen s itt halt egyedül.  
— Zsuzsi! — szólt Endre s azt  
se tudta, mit beszél, fullatag ro-  
megéssel — várjon csak.  
Odaugrott az ajtóhoz, de láb-  
ujjhegyen mégis ostoba merev-  
szen, mert a veranda nagy ace-  
tilámpája végig világította a  
folyosót s ha valaki utánafigyelt  
láthatta is.  
A leány borzasztóan megré-  
mülve lapult meg az ajtóban...  
— Mondok v... — morogta  
Endre s az egész teste úgy rez-  
ketett, szinte tajték verte ki s  
belépett az ajton.  
Mikor később kilépett, ásitott,  
felnevezett az égre, nagyot nyuj-  
tózott, megforgatta a derekát,  
sorra ropogtatta vállpereceit.  
Lelépett a könnyű sárba, jarkált  
egy kicsit a jó, lűs szellő és  
szivarra gyujtott.  
— Szép éccaká van — mondta  
s hallgatta a másik udvarról a  
lovak tombolását.  
Mikor jól leült, megnyugo-  
dott, bement a verandára.  
Nézte egy kicsit a kártyázo-  
kat, de unta a nevetést, lenézte  
a semmis izgulásokot s kártya-  
lapok fölött, egyszerűen halvá-  
rel szólt bele:  
— No, tiacska, nem me-  
gyünk aludni?  
Az asszonyka kapott az ürü-  
gyból, mert már nyert pár forint-  
ot s szeretett volna megszökni  
vele.  
— Menjünk, kis öregem, men-  
jünk.  
— Hát akkor jó éjszakát! —  
s hűdegen, minden mellékgondo-  
lat nélkül kezét nyujtott az  
uraknak.  
— Aj, de fáradt vagyok —  
szólt odabenn Endre, míg ledobta  
magáról a kabátot. — Hogy ki  
tudja egy komisz nyúl hajtani  
az embert.  
— Szegény kicsi uram — szólt  
az asszony a könnyű nyári pap-  
lan alól. — hadd csokoljam meg  
azt a fáradt homlokodat.  
Endre odatartotta a homlokát  
s arra gondolt, hogy az ispán,  
a gazember biztosan becsapja  
most, mert harminc napszámot  
számított fel, pedig ő nem lá-  
totta annyi népet, mikor ma ott  
hajította el a kulcsot mellett.

## Törvény és törvényhatóság

Jeta: Mikszáth Kálmán

Ez a történet pedig ott kezdődik, hogy te-  
kintetes Berkessy János megyei főjegyző urnak  
a szűz dohánya elfogyott.  
Am nem azért „vármegye ura”, hogy sokáig  
legyen nélkülözésben. Czanyuga Marci, a híres  
dohánycsempész paraszt éppen most oson be a  
vármegyház kapuján s egyik hónaljja tömöt-  
tebb a másiknál. Nyilvánvaló tehát, hogy ott  
egy pár esomó dohány melegszik és érik addig  
is, míg a tekintetes urhoz beviszi.  
Csakhogy, ha a gondviselés eber meg ebe-  
rebb a finánc. Két finánc ballagott a főpíacon  
és észrevették a dohány-csempészt; az se kerül-  
te ki a figyelmüket, hogy duzzadt a hónalja.  
Utána loholtak nagy sebbel-lobbal.  
— Hova ment fel? Kihez ment fel az a  
derék ember? — kérdezték a megyeház udva-  
rán összegyűlt paraszttól.  
Egyik a főjegyző ajtajára mutatott.  
A fináncok tehát a főjegyzőhöz rohantak.  
De tekintetes Berkessy úr éppen letalál-  
nézni az ablakon és észrevette őket. Nosza be-  
tuszkolta Czanyugát hirtelen az irnokok szoba-  
lába. Mire benyitottak a fináncok, ő tekintetes  
sege már bele volt merülve az aktákba, észre  
sem vette őket, fel sem pillantott, csak írt,  
egyre csak írt, mintha a megye százéves res-  
tanciáját egy nap alatt akarná feloldozni.  
— Mi tetszik? — kérde hanyagul.

hogy nem dohányszom: mert a hivatali elődöm  
bokkokat dohított az árvek pénzén.  
Erre aztán nem volt mit tennie a másik  
fináncnak, minthogy ő is lemenjen a kapuhoz  
az egyik finánc mellé, ahol nagy morogva mel-  
tallankodának:  
— No minket csúffá tettek...  
— Hiába, ilyen a megye! Azzal bajos ki-  
kezdni.  
Pedig mégis mi voltunk a hatalmasabbak,  
mert mi az állam vagyunk.  
— Igaz, mi az állam vagyunk, ne hagyjuk  
magunkat.  
— A csempészek okvetlen bent kell lennie.  
— Várjuk meg itt.  
— Helyes, várjuk meg. A siker bizonyos.  
S a rendületlen férfiak megtámasztották a  
két marványos kapuroszlopot és ott álltak dél-  
előttől kezdve egész esti szürkületig... azaz,  
hogy ott álltak azok nagy makacssággal még  
éjjel is.  
A főjegyző írnokei egyre sűrűbben, na-  
gyobb szorongással jártak ki cernirozni a  
helyzetet, de mindig azzal a szomorú jelentés-  
sel tértek vissza, a főjegyzőhöz:  
— Az állam még mindig ott áll.  
Módjokban volt, mert ketten valának.  
Ha az egyik finánc megehezett, avagy meg-  
szomjazott, elmehelett inni-enni és felvalthatta  
aztán a másikkal, de Czanyuga uram egyedül  
lévén, ilyen váltó-rendszert nem folytathatott;  
meglehetősen kényelmetlenül érezte magát és  
türelmetlenül sürgette a tekintetes urat, hogy  
eressze ki, ő rezignál, törtéjnek az Isten aka-  
rata, még akkor is, ha a fináncokkal tart. Am-  
bár nem egészen szép tőle. (Ezt tudniillik Cz-  
anyuga uram gondolta.)  
A főjegyző sehoggy se akart beleegyezni,  
mert hát az ő reputációja is valami és tanács-  
kozáva a megyei urakkal, végre is abban álla-  
podtak meg, hogy Czanyuga uramat felöltöz-  
tetik huszárnek.  
Ugy is lett. Lehányták ő kegyelméről a ro-  
gyos ködmönt, feladták rá a cifra dolmányt,  
a sarkantyus csizmát feldisputálták a lábára,  
a cifra tarsolyt és a kardot az oldalára kötöl-  
ték, aztán kifizették a bajuszát rágosra.  
Ezalatt előállott az udvaron a prűszkölő  
paripa. Felült rá Czanyuga uram kevélyen s  
bajszát podörve vágatott ki nagy patkocsat-  
togás közt, roppant porfelhőt verve fel a pia-  
con.  
A két állami ember nagy sóhajjal nézett  
utána, amíg láthatra. Aztán csökönnyösen újra  
nekidőltek az oszlopok, hogy azért is kilesik  
a dohánycsempészt. Pedig hol járt már az  
akkor...  
Hiába, no, vármegye a vármegye. Van ott  
ész bőven.

Elmondták, hogy egy dohány-csempészt  
keresnek. Bocsnátot kérnek, látják, tévedtek,  
egy gaz paraszt utasította őket ide tévesen.  
De, hogy a csempész a megyeházába jött, azt  
a tulajdon zsemekkel látták, hova ment be,  
az most a nagy kérdés.  
— Alkalmassint az árvaszéki elnöknel van  
— utasította őket a főjegyző, hogy azalatt ki-  
szóktethesse előlük Czanyugát a megyeházából.  
(Az árvaszéki elnök úgy se dohányos, annál  
nem találhatnak semmit!)

Hanem a fináncoknak is van eszük.  
Mielőtt bementek volna az árvaszéki elnök-  
höz, az az öletük támadt, hogy jobb lesz ha  
egyikük lemegy és odaáll a kapuhoz, hogy a  
csempész el ne meheszen; a másik meg beme-  
gy az árvaszéki elnökhöz.  
Az árvaszéki elnök bőbeszédű ember volt,  
nagy feneket szeretett kanyarítani mindennek  
és mindenkiel szívesen elbeszélgetett, kivéven  
az árvekkel.  
Egy félóráig tartotta szóval a fináncot,  
csak aztán kérdezte meg, hogy mit akar?  
— Egy dohány-csempészt keresek itt a te-  
kintetes urnál.  
Az erre bosszantó dühbe jött.  
— Micsoda? En nálam? Soha életembe nem  
csináltam semmit; még csak nem is dohány-  
zom. Árvaszéki elnök is csak azért lettem,

hogy nem dohányszom: mert a hivatali elődöm  
bokkokat dohított az árvek pénzén.  
Erre aztán nem volt mit tennie a másik  
fináncnak, minthogy ő is lemenjen a kapuhoz  
az egyik finánc mellé, ahol nagy morogva mel-  
tallankodának:  
— No minket csúffá tettek...  
— Hiába, ilyen a megye! Azzal bajos ki-  
kezdni.  
Pedig mégis mi voltunk a hatalmasabbak,  
mert mi az állam vagyunk.  
— Igaz, mi az állam vagyunk, ne hagyjuk  
magunkat.  
— A csempészek okvetlen bent kell lennie.  
— Várjuk meg itt.  
— Helyes, várjuk meg. A siker bizonyos.  
S a rendületlen férfiak megtámasztották a  
két marványos kapuroszlopot és ott álltak dél-  
előttől kezdve egész esti szürkületig... azaz,  
hogy ott álltak azok nagy makacssággal még  
éjjel is.  
A főjegyző írnokei egyre sűrűbben, na-  
gyobb szorongással jártak ki cernirozni a  
helyzetet, de mindig azzal a szomorú jelentés-  
sel tértek vissza, a főjegyzőhöz:  
— Az állam még mindig ott áll.  
Módjokban volt, mert ketten valának.  
Ha az egyik finánc megehezett, avagy meg-  
szomjazott, elmehelett inni-enni és felvalthatta  
aztán a másikkal, de Czanyuga uram egyedül  
lévén, ilyen váltó-rendszert nem folytathatott;  
meglehetősen kényelmetlenül érezte magát és  
türelmetlenül sürgette a tekintetes urat, hogy  
eressze ki, ő rezignál, törtéjnek az Isten aka-  
rata, még akkor is, ha a fináncokkal tart. Am-  
bár nem egészen szép tőle. (Ezt tudniillik Cz-  
anyuga uram gondolta.)  
A főjegyző sehoggy se akart beleegyezni,  
mert hát az ő reputációja is valami és tanács-  
kozáva a megyei urakkal, végre is abban álla-  
podtak meg, hogy Czanyuga uramat felöltöz-  
tetik huszárnek.  
Ugy is lett. Lehányták ő kegyelméről a ro-  
gyos ködmönt, feladták rá a cifra dolmányt,  
a sarkantyus csizmát feldisputálták a lábára,  
a cifra tarsolyt és a kardot az oldalára kötöl-  
ték, aztán kifizették a bajuszát rágosra.  
Ezalatt előállott az udvaron a prűszkölő  
paripa. Felült rá Czanyuga uram kevélyen s  
bajszát podörve vágatott ki nagy patkocsat-  
togás közt, roppant porfelhőt verve fel a pia-  
con.  
A két állami ember nagy sóhajjal nézett  
utána, amíg láthatra. Aztán csökönnyösen újra  
nekidőltek az oszlopok, hogy azért is kilesik  
a dohánycsempészt. Pedig hol járt már az  
akkor...  
Hiába, no, vármegye a vármegye. Van ott  
ész bőven.

## Titkos küldetés

Jeta: Mikszáth Kálmán

A szovjet filmművészet  
ismét jelentős és fontos mű-  
vet alkotott a „Titkos kül-  
detés” című új szovjet film  
megteremtésével. Ez a film  
melynek minden egyes koc-  
kája egy-egy kőpáncs ce-  
pás a háborús gyűjtőszok-  
ra.  
A film első kockái azokat  
a napokat mutatják meg,  
amikor az angol és ameri-  
kai hadsereg 1945 január-  
jában párizsban vonult  
vissza az Ardennek-ekből.  
Churchill akit agszett a  
szovjet hadseregnek hely-  
táztartásis ardennek-hegy-  
zete, a szovjet vezérkarhoz  
fordul segítségért. Churchill  
akkor arról ábrándozott,  
hogy az orosz támadás ma-  
gára volna a német had-

met parancsmokságot a le-  
het venni arra, hogy a  
nyugati frontot nyissa meg  
sz angol és amerikai cea-  
patok előtt. Ezt a feladatot  
egy amerikai szenátor és  
annak munkatársa; az ame-  
rikai hadsereg Sztarejtégi-  
Tájékoztatói Irodájának  
kémje, Harwey kapja meg,  
akik titokban Németország-  
ba repülnek.  
A német tábornokoknak  
Himmler elnöklete al-  
tartott értekezletén a sa-  
nátor a Wall-Streeti kula-  
nok szokásos sokimondása-  
val lelejtálja a Nyugat  
előtti titkos kapituláció le-

mentsék Németországból  
szokat a szabadsálmakat,  
amelyeknek amerikai kapi-  
talisták páncélszekrényei-  
be kell vándorolniok.  
A film diadalme befeje-  
zése: a Győzelem Napja.  
Az utolsó jelenetek London  
Newyorkot és Moszkvát mu-  
tatják be a győzelem nap-  
ján örökre emlékeztetünkbe  
vésődik a Győzelem Napján  
újjongó népek optimista ar-  
ca. Csak a szenátor úr  
rosschedvű, az egyszerű  
amerikai emberek boldogan  
unneplik a békét.  
A „Titkos küldetés” című  
film leleplezi a háborús  
gyűjtőszokot és a szovjet  
nem-szálló békékarátát

# „Milyen küzdelmes volt az életünk, mikor gép nélkül próbáltuk megművelni a földet“

Beszélgétek a kárpátukrajnai kolhoz-parasztküldöttség két tagjánál

Nagy lelkesedés, meleg fogadtatás várta vasárnap a debreceni pályaudvaron a keresztülutazó kárpátukrajnai kolhozparasztküldöttséget, akik eljöttek tanítani dolgozó parasztágunkat s megismerni azokat az alkotásokat, amelyekkel a hároméves és ötéves terv gazdagította országunkat.

A küldöttség tagjai szívéllyel beszélgetésbe elegyedtek a debreceni és hajdú-bihari dolgozó parasztokkal.

## SZMUTKÓ SANDOR

különösen az iránt érdeklődik, milyen gépi berendezések segítették a hidépítő munkáját. Szmutkó a gépek nagy barátja, szakmája géplakatos, de 1945 óta traktorista. Jelenleg a solomonovai (Salamoni) „Vorosilov“ kolhoz egyik traktorosbrigádjának a tagja.

— A gépek a dolgozó emberek legjobb barátai — mondja elgondolkozva. — Annak örülök, hogy most már a dolgozó parasztság mindenütt, tudom, itt, Magyarországon is, egyre jobban megkedveli a gépi munkát. Bizony, nálunk Kárpát-Ukrajnában is idő kellett hozzá, amíg az akkor még egyénileg dolgozó kisparasztok belátták, mennyivel előnyösebb, hogyha géppel műveltetik meg a földjüket. De azután a saját szemükkel láthatták, mennyivel szebb termést hoz az olyan föld, amelyiken végigment a gép. 1946-ban szörnyű száraz nyarunk volt. Ahol igával szántották, ott valószággal kiégett a vetemény. De ahol a traktor ősszel 25 centiméter mélyre eresztette az ekevasat, ott éppen olyan jó lett a termés, mint az előző években. Most már minden munkát géppel végzünk.

— Bizony a kolhozokban már el se tudunk más munkát képzelni, mint amit gépek végeznek — kapcsolódik bele a beszélgetésbe.

## LENGYEL JÓZSEF,

a berehi-i (nagybereg) „Lenin“-kolhoz elnöke. — De emléksznék, milyen küzdelmes volt az életünk, amikor gép nélkül próbáltuk megművelni a földet. A földreformnál négy hektárt, vagyis mintegy 9 hold földet kaptam. Meg egy pár fogatot. A szovjet állam minden segítséget megadott számunkra, igát kaptunk a föld megmunkálásához, nemesített vetőmagot, szuperfoszfátot, kálisót, mégsem tudtam elérni az első két évben jóformán semmi eredményt. 47-re be is láttuk, hogy így nem megyünk semmire, a szovjet példák szerint megalakítottuk a „Lenin“-kolhozot. A Párt is segítségünkre sietett, traktorokat kaptunk, agronómust küldött hozzánk, aki ellátott minket szaktanácsokkal. Amikor egyedül gazdálkodtam, a magam kilenc holdján, összesen 17 mázsa gabonám termett

6 oldal

1950 október 1.

egész évben, 20 mázsa krumplim, 20 mázsa kukoricám az egész kilenc holdon. Ennyi volt az egész évi jövedelmem, ebből kellett levonnom a vetőmagot, az adógabonát. A kolhoz első aratásakor a következő részesedést kaptam munkám után: 27 mázsa gabonát, 70 mázsa kukoricát, 18 hektoliter bort, 50 mázsa burgonyát. Ennyivel többet adott már egy év után a kolhozhoz az a föld, amivel mi egyénileg semmire sem tudtunk menni, annyira rossz, annyira kiuzsorázott, annyira gazos volt. De jó talajműveléssel, gépekkel egy év alatt úgy rendeztük, hogy azóta is évről évre emelkednek a terméseredményeink. Az idén egy-egy munkaegység után a következő részesedést fizetjük: 2.70 kilogramm

búza, 3.70 kilogramm kukorica, 2 kilogramm széna, 2.5 kilogramm burgonya, 1 és fél liter must, 15 deka zöldségféle, 10 deka dió, 10 deka alma. Ebből könnyen ki lehet számítani, mekkora részesedést kap egy közepes kolhoz-munkaerő, aki átlagosan 250-300 munkaegységet dolgozik évente. Nem is számítottam, hogy minden munkaegység után még 7 rubel készpénz is jár, ami majdnem minden tagnál 2000 rubelnál is többet jelent.

A magyar parasztság örömmel várta a kárpátukrajnai kolhozok élenjáró dolgozó parasztjainak látogatását, hogy tanuljanak tőlük, hogy könnyebbé tegyék munkájukat és gazdagabbá, boldogabbá az életüket.

## A szovjet hazafiasság fényes demonstrációja

A legutóbbi szovjet tervkölcsonyi 24 óra alatt már jelentősen túljegyezték. Ez is mutatja, hogy a Szovjetunió dolgozó, milyen egyhangú lelkesedéssel fogadták a kölcsön kibocsátását. A szovjet emberek népes gyűléseken hatalmas lelkesedéssel jelentették ki, hogy szívesen adják pénzüiknek egy részét kölcsön formájában az államnak, hogy ezzel még jobban elősegítsék az ország hatalmának megerősödését.

Munkások, kolhozparasztok, alkalmazottak a tudomány és a művészet dolgozó, a kölcsön készsége aláírásával bizonyították határtalan szeretetüket és odaadásukat a szocialista hazá, Lenin és Sztálin nagy pártja iránt.

A szovjet emberek jól tudják, hogy mire fordítják a kölcsönökből befolyó összegeket. A háborúelőtti szétlalt öt éves tervek évei alatt ezek az összegek fontos szerepet játszottak az ország szocialista iparosításában és a mezőgazdaság újjászervezésében, új, hatalmas ipari centrumok létesítésében, új városok, iskolák, főiskolák, tudományos, kulturális jellegű intézmények emelésében. A Honvédő Háború éveiben a szovjet hazafiak a kölcsönökkel előmozdították az ellenség felétti győzelem ügyét.

A háború utáni években kölcsönök a népgazdaság gyors helyreállítását és fejlesztését segítették elő. A szovjet nép tudja, hogy a kölcsönök hozzájárulnak a gazdaság, a tudomány, a kultúra új, hatalmas előreviteléhez, a dolgozók anyagi jólétének további emeléséhez.

Az ivanovi textilkombinát sztahanovistája N. A. Jurmova, egy gyűléseken felszólal, és a kölcsönök kapcsolatban valamennyi dolgozó érzelmeit fejezte ki, amikor ezt mondta:

— Mi szovjet emberek azt akarjuk, hogy országunk még erősebb legyen, hogy földünket új gyárak és üzemek, iskolák és üzemek, iskolák és klubok, lakóházak, parkok és kertek tegyék szebbé. Építjük és felépítjük a kommunizmust. Ez az oka annak, hogy szívesen kölcsönadom az államnak megtakarított pénzemet.

A dolgozók a gyűléseken elmondták felszólalásaikban egyöntetűen kijelentéseiket, hogy a kölcsönöknek milyen nagy jelentősége van a háborúutáni szocialista öt éves terv időelőtti teljesítésében,

A szovjet emberek elhatározták, hogy a háborúutáni öt éves tervet határidő előtt teljesítik. E cél elérésében nagy szerepet játszanak a tervkölcsönök, amelyek a szovjet emberek lelkesedésével jegyeznek, mert tudják, hogy ezzel a kommunizmus építését, a béke ügyét szolgálják.

Van minálunk szép számmal kiebudalt gyárüzgató, pletykapartikban megöszült „grófné“, városbászivargató kulák, télienségekbe küldött népnepnyűzö csendőr, legénység nélküli Horty-tiszt, bolt nélküli nagykereskedő, föld nélküli földhírtokos, stb. meg a többi, akik régóta a levegőből — részben Amerika Hlangja napi injekcióból, részben félretett ezreseikből és bankbetéteikből élnek. Ezek az alakok eddig rémhírterjesztésen és átkozódáson kívül más munkát nem végeztek, de mostanában bizony fizikai munkára kényszerültek. Sötét lelkük vitte erre őket, mert ez a fizikai munka, a sorbanállás.

Ha egy ilyen „jobb társaság“ összegyűlik valahol és már minden lehető rémhírral tapasztalateserét követtek el és átadták munkamódszereiket, mely unalom ül az úri társaság fejére. Ilyenkor mindig akad valaki, aki indítványt terjeszt elő: „Menjünk el valahova, lehetőleg egy főtúvonlra és álljunk sort valamire.“ Az indítványból határozat lesz és az egész társaság levonul sort állni.

Igy aztán joggal mondhatják az üzemekben, hogy mindig ugyanazok állnak sort napközben, — amikor ők dolgoznak.

Tekintve, hogy a sorbanállók így nagyban egy típushoz tartoznak, egész könnyű dolga volt egy megyénkbeli zoológusnak, (állattan-tudósának) amikor költséget és fáradságot nem kímélve maga is sorbaállt, hogy ezen az áron megismerhesse a notorius sorbanállókat.

Kutatásainak eredményét most adta ki gyűjteményes kiadásban, melyből az alábbiakban közlünk egy pár szemelvényt.

Csendőrorrmester (gazemberiusz bugriciusz). Rendkívül szeret kardlaponzni és puskatussal gyerekfejeket szétloccsantani, de ha erre nincs módja, akkor élél feketézésből vagy bércealásból is. A sortállásnál az a szokása, hogy már messziről jajaatni kezd és mint megtört, beteg ember közeledik. „Kedves jó emberek, én fialm, leányaim, szeretet nagy testvérek, dehogyan állnék én sort, ha kolerás lábaimat nem ecetben kellene áztatni, de most ideállok mégha itt lehetem is ki szegény páramat.“ Erre többnyire megsajnálják, soron kívül beengedik és ő mások lábán át lassan becsoszog az üzletbe, honnét ruganyos léptekkel távozik és rohan a következő sorhoz, ahol már messziről jajaatni kezd...

Idősebb „grófné“ (satrafa nyafoga). Ele-tében még nem tette hidegnyizba a kezét,

Eugen Jebeleanu:

## A BÉKE PAJZSA

Ti ember-aratók, gaz-ültetvényesek, a halál fűtyörés vas-dűlöiteken, s ti várjátok, hogy újra sírdomb legyen a föld, s csillagtalan gödörre hamvadjon fönt a menny.

Lesilek, hogy az árnyak megdőljenek a földön, s dördüljenek az ágyúk, a csilland csövek, s a Krupp lövegeit acéloslópörök közt lépdelve őszentsége, a pápa áldja meg.

Ti újra arra várjátok, hogy ifjú, friss karok kául cséplőgépe ne dologjon, ne lengjen kasza-nyel, csak villám és halál, szilánkok jégesője zuhogjon ölte-zúva mindenre, ami él!

Fellegbe fojtandók a májusi esőt is, mely rétek tarka vásznát dalolva megszővi, s várjátok, hogy a földre setét Niagarában zuduljanak a pokol dörgő göröngyei.

De roppant gödrök alján s a krematóriumban éberek még a holtak s őrségen állanak, alkiknek teleméből hegyet rakott a gasság, s akik már — pernye, füst, árny! — a szelben szállanak.

Asok, kik verbarázdát húztak a jéges éjben az elborult világ komor mezőin át, s haláluk percéin — hogy sohana feledjük —, földvésték csonktrétával a Szabadtság szavát.

Mi nem feledjük öket, — hol aszott, ayónga kézzel a drága szót bevésték, a sziklán strássa áll s konokul égbe nő. — míg romlott álmodokban már mankók végtelen csapata sántikál.

Mi nem feledjük öket. Házunk nem ebek órsik. Az emlék ott az ör, s azt emberi csapás nem dönti el soha, — és megvédi a Békét — nem drótsövény, hanem: — sarló és kalapács!

Románból fordította: Kardos László

## Sorbanállók lexikona

legfeljebb csak a „cselédit“ pofozta. Most is háztartási alkalmazottjával és szobalányával áll sort, de most ravaszkodásból „Nagyságos asszonynak“ szólítja őket. Ilyesfélelepek: „Nagyságos asszony igyekezzen gyorsan befelé, ne lógja itt az időt és nekem délre meglegyen az ebéd, mert tudja jól, hogy nem szeretem a pontatlanságot!“ A sorban állandóan kölnizi és legyezi magát, időnként felsőhajt és káromkodik mint egy kocsi, mert viselkedni azt tud. Gyártalanított gyáros (vérszopó dirigózusz). Izzad, törülközik, krárog, szuszog, kóp, hörög de azért hőiesen kitart a posztján és állja a sort. Ha néha még azt is tudja, hogy mit osztanak, akkor kissé nyugodtabban marad, kevésbé szuszog és ilyenkor beszédes kedvében van. „Hej, mikor még én is bejártam a gyárba, akkor milyen jó kis jegyrendszer volt, de legalább most bennünket dolgozókat engednének előre. „Elvtársak, engedjenek be én nem érek rá itt várni!“

A kulák (szabotórum zsisziskendisz). Kocsija ott áll a másik utcában, ponyvával letakarva, van benne minden, ami csak belefér, még a disznóknak is jut vagy tíz kiló szép, fehér kenyér... „Bizony sajnálatos dolog ez a sorbanállás — mondja. — Nem is állnék én sort, ha szegény beteg feleségem nem fektüdne itt bent a kórházban, de közben a vonatom is itt hágy, engedjenek be jó népek, ha meglátogatnak majd engem Bütyökkházán, tudom isten, hogy megvendégek magukat, bár szegény, magamhoz való paraszt vagyok.“

Igy sorolja tovább a híres zoológus a sorbanálló állatfajták ismertető jeleit, majd a közös tulajdonságukat határozza meg, melyek után biztosan felismerhetők. Mindenfajta nyelven, susogva, félhangosan, racsolva és dadogva egyaránt szidják a rendszert és siránkoznak a vásárlási nehézségek miatt, amit éppen ők támasztanak. Elmondja ebben a részben, hogy többnyire szép, tágas lakásokban laknak, hamis bejelentőlapokkal veszik körül magukat és — mint a bércealásból — általában potacskójukon kívül kamarájukat is alaposan megtömik mindenfajta élelmiszerekkel és ruházati cikkel. Végül is így fejezi be figyelemreméltó tanulmányát:

„Ez az állatfaj végeredményben kihalásra van ítélve, éppen ezért érdemesebb lenne alaposan — rendőrségi szakértők bevonásával — tanulmányozni őket, multjukat, jelenüket és az arra érdemeseket az ügyészség épületében ketreche zárni, megőrzés végett.“



# A BÉKE HIVEINEK MOZGALMA ÚJ SZAKASZABA LÉPETT

A Béké hívek Világkongresszusa Állandó Bizottságának stockholmi felhívását már 400 millió ember írta alá.

A nemzetközi helyzetnek komoly kiéleződését váltotta ki az a tény, hogy az amerikai imperialisták a fegyveres támadás előkészítéséről a nyílt támadásra, új háborús tűzfészek megteremtésére mind újabb és újabb országoknak háborús kalandjába való bevonására tértek át.

Koreában már dúhóg az a véres háború, amelyet a büncs amerikai kormány a Wall Street monopolistáinak parancsára kezdeményezett. Ez a háború a mindenki számára emlékeztetés hírtelji vadállatiaságot is felülmúló halálra kegyetlenséggel folyik. Az amerikai imperialisták — ciklikusan és szemérmetlenül — lábba tiporják a nemzetközi jog szabályait, szíjják a háborús hisztériát, szemtellenül követelik csatlósaitól, hogy gazdasági életüket teljes egészében a hadigazdaság vágyára állítsák át.

A harmadik világháború propagandistái a parlamentek szónoki emelvényeiről, a sajtóban és rádióban — az amerikai imperializmus világhuralmának megvalósulása érdekében — nyíltan hirdetik a népek újabb pusztításának doktrínáját. Az USA kormánynak hivatalos képviselői olyan kánnyál-javaslatokkal hozakodnak elő, mint atombomba ledobása Koreába, Kínába és a Szovjetunióra, továbbá „preventív” háború indítása.

Ilyen viszonyok között a béke hívek legfőbb kötelességüknek tekintik a háború elleni mozgalom programjának kiterjesztését mindenfajta agresszió és az új háborúnak mindenemű propagandájá ellen.

Az új háború veszélye ellen, a tartós békéért folytatott harcra párhuzamosan kell haladnia a fegyverkezési verseny ellen folytatott széleskörű küzdelemnek: az atomfegyvernek, mint az agresszió és a tömegmészárlás eszközeinek beállítására vonatkozó követelést pedig ki kell egészíteni a fegyverkezés általános csökkentésére irányuló követeléssel. Harcolni kell egyidejűleg a követelések végrehajtásának hatékony ellenőrzéséről, az emberek tömegmészárlására alkalmas összes eszközök készleteinek megsemmisítéséről, a háborús gyújtogatók propagandájának beállításáról és az emberiség olyan ellenegének mint Churchill, Dulles, MacArthur, Johnson, Moore, Brabson, Bradley, Paul, Reynaud, Jules Mosh és ehhez hasonló urak felelősségére vonásáról.

Ezek a feladatok visszajükrözödnék a Béke Hívek Világkongresszusa Állandó Bizottsága párizsi ülésének határozataiban. E fontos és halaszthatatlan feladatok az utóbbi időben több országban megteremtett békekongresszusokon is napirendre tűzték. Így a béke híveknek langyelvűen kell követelni a fegyverkezési kongresszusa a legyelt nép nevében, amely ég a vágytól, hogy békében lakhassa jobb életének alapját, követeli a tömegmészárlást alkalmas mindenemű fegyver megsemmisítését és bármilyen támadás és fegyveres beavatkozás eltiltását. A Román Népköztársaság békeharci bizottságok kongresszusa követeli az új háború érdekében kifejtett propagandabűnrészeselt felelősségre kell vonni; a kongresszus követelte továbbá, hogy „figyelmesséssé a háborús gyújtogatók és mindazokat, akik bármely formában háborúra uszítják a polgárokat és a kormányokat; felelősséggel tartoznak, a nép szigorú figyelmébe feleltük a

háború kirobbantására irányuló cselekményekért”. A béke hívek finnországi kongresszusának határozatai kiemelik a mozgalom programja kiterjesztésének fontosságát. Az amerikai támadók könyörtelen eltiltésének szellemétől vannak áthatva azok a megnyilatkozások is, amelyek a bolgár békebizottságoknak a napokban megüvölt nemzetkongresszusán elhangzottak.

A béke mozgalmi program kiterjesztésének követelése megfelel minden békeszerető nép érdekeinek. Ezeket a követeléseket mind hangosabban és erősebben juttatják kifejezésre az USA, Anglia és más országok dolgozóinak megzámíthatatlan összefogása. E követeléseket támogatják Franciaország, Olaszország, Belgium, Hollandia és Ausztrália munkáscsapatjának közvetlen akciói. Ezekben az országokban a munkások szót nem engedelmességek az amerikai monopolisták parancsának, megtagadják országuk kijelölésében az odaszállított amerikai fegyverek kirekását, és nem vállalják a fegyverkezési versenyből és saját országuk gazdasági életének teljes militarizálásából folyó szörnyű terhek viselését. Támogatja ezeket a követeléseket az amerikai, angol, francia, belga és jugoszláv ifjúság, amely vonakodik teljesíteni a behívási parancsot, tiltakozik a katonai szolgál

lat idejének meghosszabbítása ellen; támogatják a francia katonák is, akik megtagadják a „szennyes háború” folytatását Vietnamban. Az amerikai imperialisták nyílt fegyveres támadása Koreában fokozta a népek éberségét, új milliók tömegeket állított csatasorba minden országban a béke megvédésére.

A béke hívek mozgalma hatalmas tartalékokkal rendelkezik még tömegbázisának kiszélesítésére — különösen a parasztság, a nők és az ifjúság körében. A parasztság a földkereség lakosságának többségét képezi. Rendszerint a parasztság adja a hadsereg tömegbázisát, ennélfogva az összes országok parasztságának legmesszebbmenő érdeke a tartós béke. A nők — az anyák és feleségek — mindenkinél többet szenvednek a háború borzalmaitól. A béke híveknek ennélfogva a parasztság, a nők és az ifjúság körében kell fokozniuk munkájukat, szélesebben kell bevonniuk a közvetlen békeharcba a parasztszervezeteket, a nőszövetkezeteket és ifjúsági szervezeteket. Nagy lehetőségek vannak még a béke hívek aktivizálásának az USA-ban, Angliában, Kanadában és a skandináv államokban. Ezeket a lehetőségeket teljes mértékben ki kell aknázni.

(A „Tartós békéért, népi demokráciáért” számából.)

## Három éve alakult meg a Tájékoztató Iroda

Három évvel ezelőtt alakult meg a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodája és azóta mindenki meggyőződhetett arról, hogy az értekezleten tett megállapítások egytől-egyig bebizonyosodtak. „... az imperialista tábor és annak vezetőereje, az Egyesült Államok különösen támadó aktivitást fejt ki... A tegnapi agresszorokat — Németország és Japán kapitalista magnásait — Amerika új szerepre készíti elő, arra, hogy az Egyesült Államok imperialista politikájának eszközevé váljanak Európában és Ázsiában.”

De nemcsak az bizonyosodott be, hogy a Tájékoztató Iroda, a marxizmus-leninizmus elméletének birtokában, helyesen ítélte meg a helyzetet, hanem az is, hogy a Tá-

jékoztató Iroda milyen jelentős fegyvert jelent a népek harcában az imperialisták világhuralmi törekvései ellen, a szabadsáért és függetlenségért. Az a tény, hogy a Tájékoztató Irodában részt vesz a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja és a többi Kommunista Pártok rendelkezésére bocsátja forradalmi tapasztalatait, biztosítja, hogy a Kommunista Pártok eredményesen vehessék fel a küzdelmet saját országaikban a háborús gyújtogatók és azok támogatói ellen. A Tájékoztató Irodának köszönhető, hogy a népek már teljesen világosan látják a jobboldali szociáldemokraták, a munkásosztály árulóinak szerepét a háború előkészítésében és az, hogy a Titokkikiélepleződött, mint az imperializmus rohamcsapata.

## Heti krónika

AZ ORSZÁG DOLOGOZÓ NÉPE nagy lelkességgel fogadta a Magyar Népköztársaság kormánya felhívását a Békéköleson jegyzésére. A gyárak, üzemek, hivatalok dolgozói, a dolgozó parasztság, a néphöz értelmiség és a fiatalok, ki jegyez hamrabb Békékölesont, ki jegyez többet. A Békéköleson nagy sikere népszerűségnek lelt meg: a dolgozó nép hitet tett a béke mellett kész harcolni a békéért. A dolgozóak milliói tömege a Békéköleson-jegyzéssel válassza a háborús gyújtogatónak, az amerikai imperialistáknak, a háborús uszítóknak. A kollektív jegyzés igazolta, hogy veld a békét és az ország függetlenségét a dolgozó nép, a magyar nép a családja, gyermekei jövőjét biztosítja Békékölesonon. A dolgozóak a kollektív jegyzéssel kijelítették az akaratukat, hogy a ötéves tervet, annak megvalósítását megakadályozzák. Férli és nő, fiatal és öreg egyforma nagy lelkesedéssel vett részt a Békéköleson jegyzésben: a jegyzés nagy sikere az ország erjét és elniakaratát igazolta. A kollektív jegyzés megmutatta a dolgozó nép a harcra hazaszeretetének mindent magával ragadó lendületét, megmutatta a győzelem eléréséhez szükséges kemény kitartást, alkotmányos, hejtartást az imperialisták ellen abban a békénarcban, amely a Szovjetunió vezetésével a békéért folyik. A magyar nép a Békékölesononon szavazott a háború ellen.

UGYANAKKOR AMIKOR MAGYARORSZÁG hitet tett a béke mellett, amikor a nagy Szovjetunió és Egyesült Nemzetek Szövetsége előtt bete-

jeztette a béke megvédése, a nemzetközi együttműködés érdekében nagy jelentőségű javaslatait, amit a haladó világ milliói tömege nagy lelkesedéssel és helyesléssel fogadott. Ugyanakkor az amerikai imperialista körök tovább fokozták háborús készülődésüket, a koreai véres rablóműködésükön kívül a háború kiterjesztésére törekednek. A háború előkészítésén és ki-terjesztésén dolgozik az ENSZ szavazótagja, a amerikai fennhatóság alatt működő csatlósállamok. A támadó imperialista célokat szolgáló Atlanti Szövetségben résztvevő kormányok külügyminiszterei meggyeztek abból, hogy az amerikai főparancsnok vezette alatt egységes nyugati támadó-hadsereget szerveznek, a közös hadsereg felépítéséhez lefoglalják használni a német emberanyag és nyersanyag-tartalékokat. Az Egyesült Nemzetek Szövetsége amerikai többsége több provokációs kérdést orszákolat a közgyűlés napirendjére. A Szovjetunió küldöttjei, sőt a Szovjetunió provokációs körök levetésének semmilyen ténylegi vagy jogi alapja nincsen. A provokációs kérdések levetésével elakarták terelni a figyelmet a monarchiasztáz gorogországi verenzéséről és rémuralmáról az USA hamis rágalmakat kolholt Bulgária Románia és Magyarország ellen, hogy beavatkozhasson beügyeikbe. A Szovjetunió megbízottai sorra cáfolták a lehozott rágalmakat és ellenették ezeknek a kérdéseknél napirendre tűzését, de az amerikai szavazótag mégis a közgyűlés tárgysorozatára, napirendjére tűzte a szabálytalan provokatív jellegű kérdéseket.

# Igy választanak a Szovjetunióban

A demokrácia szó szerint népuralmat jelent. Mi mégis megkülönböztetünk népi demokráciát és burzsoá „demokráciát”. A kapitalisták a saját államrendszerüket demokratikusnak nevezik, de ez csak képmutatás, hiszen ezekben az országokban nem a nép van hatalmon, hanem a tőke magnásai, a nagybirtokosok és azoknak kiszolgálói. Valóban népi demokrácia, népuralom van a Szovjetunióban, mivel a tanácsokon keresztül a hatalmat a dolgozók gyakorolják.

A szovjet demokrácia lehetővé teszi a népi tömegek széleskörű és tényleges részvételét az államhatalmi szervek vagyis a dolgozókat képviselő tanácsok megválasztásában és gyakorlati munkájában a falusi tanácsoktól kezdve, egészen a Legfelső Tanácsig.

A szovjet választási rendszer igazán demokratikus szelleme biztosítja és megadja a Szovjetunió minden polgárának azt a lehetőséget, hogy szabadon és korlátozás nélkül gyakorolja legteljesebb demokratikus jogait — aktív és passzív választási jogát az államhatalmi szervekben.

A Sztálini Alkotmány kimondja, hogy a küldöttök választása a Szovjetunió Legfelső Tanácsába, valamint minden más tanácsba, — általános, egyenlő és közvetlen választói jog alapján, titkos szavazással történik.

A szovjet választási törvény a legteljesebb mértékben biztosítja

minden állampolgárnak azt a lehetőségét, hogy választójogát gyakorolja. A Szovjetunióban a választók élnek a jogukkal — a választásokon részt vesz a választók 100 százaléka.

A szovjet választási rendszer kimondja és biztosítja, minden állampolgár részére legteljesebb egyenlőséget a választásokon. A küldöttök választása a szovjet választási rendszer szerint titkos szavazással történik. A Szovjetunióban senkinek sincs jogában befolyásolni a választó akaratát, vagy tisztességtelen módon megakadályozni annak elhatározását.

A szovjet választási rendszer tökéletesen visszatükrözi a bolsevik-lenini-sztálini nemzetiségi politikát, amelyhez a Bolsevik Párt és a kormány szigorúan ragaszkodik. Minden szovjet állampolgár, fajtól és nemzetiségétől függetlenül, szabadon választhat és be is választható a tanácsokba. A Szovjetunió valamennyi népe és valamennyi dolgozója egyenlő és valamennyit egyformán megilletik a demokrácia jogai.

A Szovjetunió választási valóságban kiterjednek az egész népre és fényesen bizonyítják a szovjet társadalom erkölcsi és politikai testvéri barátságát és a Szovjetunió sokmillió dolgozóinak hűségét. A Sztálini Alkotmány elvein alapuló szovjet választási rendszer fényesen tükrözi vissza a szovjet demokrácia népi jellegét és hatalmas erejét.

## A békét szolgálja a II. Újító Kiállítás

Október 7-én nyílik meg az Újító évi kiállítása. A városi kiállítás pavilonjában özönlik az anyag. A falalmányi Hivatal részéről Fraknoi Rezső végzi a begyűjtés nehéz munkáját. Az érdeklődés jóval nagyobb, mint tavaly volt, amit az újítások, találmányok száma is kellőképpen dokumentál.

Eddig 1300 különböző újítás, találmány modellje érkezett a begyűjtő helyre. Ezenkívül hatalmas számmal szerepel az újítások sorában az építészeti, amely 320 kisebb-nagyobb jelentőségű találmányt nyújtott be: összesen mintegy 1700 találmány szerepel majd az Újító Kiállításán.

A legnagyobb jelentőségűek

**AZ IPARI ÚJÍTÁSOK**  
Ezek közül is kiemelkedik az az elektromos gyorshegesztő készülék, amelyet a Szovjetunióból veszünk át. Ez a készülék folyóméterenként más félperces sebességgel dolgozik, ami kerekén ötvenzere gyorsaságot jelent, mert egy folyóméter hegesztése eddig 75 percet vett igénybe.

Igen jelentős az az újítás, amelynek segítségével a különböző acélfúrókat üntési eljárással lehet készíteni. Az anyagmegtakarítás mellett különösen munkaidőben jelent sokat, mert az eddigi időnek egyötöde alatt lehet elkészíteni egy-egy acélfúrót.

**Évről-évre**  
**SZEBB LESZ A DOLGOZÓK OTHONA**  
s ehhez az újítók, feltalálók is hozzájárulnak. A Salgótarjáni Üveggyár olyan újí-

tást jelentett be, amelynek segítségével a különböző üvegedényeket a füllet együtt fűjják. Eddig a füllet külön készítették és aztán erősítették rá a tálra, eszészere. Az újítás következtében az üvegedény nem pattan el és amellett jóval olcsóbb is lesz.

A szivarány minden színeben ragyognak a fayanceból készített vizesapok. Sokkal olcsóbbak és amellet sokkal szebbek, mint a fémcsapok. Óriási előnyük, hogy a melegvíz nem marja ki a fayanceot. A fűrdőszobát, a konyhát élénkíti, díszíti egy-egy ilyen piros, kék, narancssárga vagy pasztellzöld vizesap.

**A TELI FÜTÉS**  
gondján igényesnek könnyíteni az a találmány, amelyet a Hőtechnikai Intézet nyújtott be. A most megtervezett kétaknás vaskályha oly gazdaságosan használja ki a fűtőanyagot, hogy 10 százalékkal kevesebb fűtőanyaggal ugyanannyi hőt ad. Ez nemcsak háztartásunkon számít sokat, hanem nemzetgazdasági szempontból is.

**A GYERMEKEKRŐL SEM FELEDKEZTEK MEG**  
az újítók, a feltalálók. A játékok között talán az a legteljesebb, amelyet Veres Ferenc küldött be. A kedves, színes mozgó játékgurák annak az állatnak sajátos mozgásával haladnak előre, amelyet ábrázolnak. Hatalmasat ugrik a nyuszi, szaporán ugat a ló és a zsiráf és nehézkesen talpal az elefánt. A szerkezetben nincs rugó, a gyermek nem tudja elrontani.

## Tamás Gábor Kösülyszegen befejezte az őszi munkát

A betakarítási és szántás-vetési munkálatok Debrecenben általában nem elég ütemesen folynak és attól lehet tartani, hogy az esős időjárás hamarosan beáll és akadályozni fogja a további munkálatokat. Ezért minden termelő a kukorica és napraforgószárat október 10-ig saját érdekében hordja le földjéről, hogy a vetőszántás és vetés mielőbb elvégezhető legyen.

Debrecen város dolgozó parasztsága elfogadta Hajdúnánás, Biharorda és Hajdúböszörmény versenykihívását

és elhatározta, hogy a tanácsok választásának napjára, október 22-re a vetést teljes mértékben el is végzi. Aki határidőre nem végzi el a vetést, a dolgozók akaratával áll szemben és gátolja a fejlődés menetét, a nép részéről támogatást, kíméletet nem várhat.

Álljon példaképül Tamás Gábor kösülyszegi II. kat. holdas földhözjuttatói képviselő, aki szeptember 27-ig 7 kat. hold vetését és az őszi szántás-vetési munkálatait be is fejezte.

## Készen áll a polgári Tisza-híd

A polgári közúti Tisza-hidat a háborúban a fasiszták felrobbantották. Népi demokráciánk most ezt a jelentős hidat is újjáépítette. Még 1945-ben megkezdtek a roncs-kiemelési munkálatokat, melyet 1946 július végén fejeztek be. 1948 júliusában megkezdtek a polgári Tisza-hidhoz tartozó két ártéri hid újjáépítését is.

Ötéves terüvünk első esztendőjének feladatai közé tartozott a polgári Tisza-híd teljes újjáépítése. A roncs-kiemelés során az épen maradt hid-

szerkezeteket fel tudták használni, úgy, hogy a híd újjáépítéséhez csak 70 százalék új vasanyagot kellett gyártani. A híd szerelési munkáit a MÁVAG szerelői augusztus 10-re az előírt határidő előtt fejezték be.

A hídnak a terv szerint október végére kellett volna elkészülnie. A hidépítők szocialista munkaverseny eredményeként azonban már október 15-én átadhatják a forgalomnak, a hidat ma avatják fel ünnepélyes keretek között.

## Ma nyílik meg a Debreceni képzőművészet 200 éve kiállítása a Déri Múzeumban

Ma délelőtt 11 órakor nyílik meg a Déri Múzeum két kiállító termében a „Debreceni képzőművészet 200 éve” c. képképzőművészeti kiállítás, amely beszámol a debreceni festőművészet 1700-as évektől kezdődő fejlődéséről. Az egyik teremben a XVIII. századi ismeretlen mesterek vannak kiállítva, akik az akkori szokások megfelelően városról-városra járvá készítették a megrendelők számára az arcképeket. Ezek közé a festők között szerepel a magyar művészet történetében eddig ismeretlen székely festő Weisz János is. A XIX. század első felének elfeledett debreceni mesterei Kiss Bálint és Dosztyay Károly legjobb alkotásai is itt vannak kiállítva. A debreceni képzőművészek diákok, akik az első magyar nyelvű atlaszt készítették és Beregszászy Pál, aki a rajztanításnak a előharcosa volt Debrecenben válogatott alkotásaitban szerepelnek a kiállításon. Ezt

a terem az első világháború előtti mesterek Lászlóffy Gyula és Bekoss Tibor zárják be. A másik teremben a két világháború közötti műalkotások vannak kiállítva (tanúbizonyosságú a debreceni művészeknek a művészeti realizmus iránti érdeklődéséről és a szociális témák iránti szeretetéről). Ennek a kiállításnak fénypontját az augusztus 20-i kiállításán a debreceni művészek (vadász) művek képezik, a szocialista realizmus jegyében megfestett témáikkal.

A Déri Múzeum állandóan szoros kapcsolatot tart a közönséggel és a közönség kíváncsiságának tesz eleget a kiállítás megnyitásával. A békés alkotó munka (tanúbizonyosságú) rendezte be ezt a tárlatot. A megnyitáson a városi tanács képviselője mond beszédet, utána dr. Zádor Anna művészeti tárlatvezető fog tartani.

## Teljes holdfogyatkozás volt Debrecenben is látták a holdfogyatkozást

Teljes holdfogyatkozás volt látható Magyarországon szeptember 26-ra virradóra. A Csillagvizsgáló Intézetben a holdfogyatkozásról, amelyet Debrecenben is lehetett látni, a következőket nyilatkoztak:

— Szeptember 26-ra fordulóra Magyarország fölött felhős volt az égbolt, de hajnal felé némileg oszladoztak a felhők s amikor a holdfogyatkozás kezdődött, a járókelők is észlelhették volna. A holdfogyatkozás kezdete 4 óra 53 perc volt, 5 óra 10 percre érte el a teljességét. Az idén ez volt a második teljes holdfogyatkozásunk. Átlag évente kétszer szokott

jelentkezni ez a tünet, de előfordul háromszor is. Ez az utóbbi ritkább eset. A korábbi teljes holdfogyatkozásnak nagy „közönségsiker” volt, mert esti órákban játszódott le és sokan látták. Most is szép látványt nyújtott a kora hajnali holdfogyatkozás. A telehold peremén megjelent a szabadszemenél tényérnyinek tűnő karéjnysáv, amelyet — mint tudjuk — a föld árnyéka vet a holdra. A sáv ezután mind jobban szélesedett és rövid időre eltakarta a holdat.

**9 oldal**

# Hírek

## ELŐFIZETŐINKHEZ!

Lapunk mai számához csekkbefizetési lapot mellékelünk. Felkérjük azon előfizetőinket, akiknek előfizetése lejárt, hogy az előfizetési díjat ezen csekkbefizetési lapon részünkre átutalni szíveskedjenek, nehogy a lap küldését kénytelenek legyünk megszüntetni.

## »DEBRECEN» Kiadóhivatala.

Várható időjárás: Mérsékelt szél, kis felhőzet, melegebb, valószínűleg esős nappal. Erős éjszakai lehűlés, több helyen reggeli köd. A nappali hőmérséklet 1-2 fokkal emelkedik.

**RÁDIÓMUSOR Vasárnap, Kossuth-rádió** — 7: Hangmezek. — 8:30: Szív küldi szívnek szíveken. — 9: Vidám zenés kánonozás. — 10: Egy falu — egy nótá. 10:45: Külügyi negyedóra. 11: Acél és salak. Popov regénye folytatásokban. 11:25: Rádiózenekar. 13: Zenés posta. 14:15: Studio zenekara. 15:30: Cigányzenekar, énekesek. 16:30: Hangmezek. 16:40: Elbeszélés. 17:10: Enek, zongora. 17:30: Kínosok. Kalendárium. 19: Cross mesterművek. 20:20: Táncezenekar. 21: Hangmezek a vasárnap sportjáról. 21:30: Totóhírek. 22:25: Bartók-művek. 23:25: Hangmezek. Petőfi-rádió. 8: Magyar nóták. 8:30: Falurádió. 9: Református vallásos felőra a stúdióból. 9:30: Zenekari muzsika. 10:15: Női szemmel... 10:50: Dalok. 11: Miska bácsi lemezestádjaja. 11:30: Bányászimisor. 12: Déli muzsika. 13: Szénes muzsika. 14: Táncezene. 15:30: Igaza van — nincs igaza. Az irodalmi szerkesztőség üzenel. 14:50: Hangmezek. 15: Tudományok fejtőre negyedóra. 15:20: Liszt-rapszódák. — 15:45: Vasárnapi krónika. 16: A Rádió Gyermekszínházának műsora. 16:40: Szív küldi szívnek szíveken. 17: A lelek mértéke. A magyar rádió irodalmi folyóirata. 17:40: Táncezene. — 17:50: Hangmezek a vasárnap sportjáról. 18:40: Szórakoztató szovjet muzsika. Hangmezek. 19: Könnyű parrett. 20: Hegedű, zongora. 22: Cigányzenekar, énekesek. 22:45: Bolcsodások.

## HIREDESEN

**»DEBRECEN»-ben!**  
— Itt a porlói szabályrendelet. A városi Tanács értekezési ülésén a városi lakosságát, hogy a porlói szabályrendeletet eltebe léptet a szabályrendelet értelmében minden egy lakást magába foglaló házban n-gyobok lakóház tulajdonosa, birtokosa, gondnoka stb. köteles 1. évi november 10-ig a lakóház udvarán porló berendezést létesíteni, illetőleg a megjelölt kárca helyezni. Porlói, csak a porlóberendezés idejére bevezetve a szakszabvány szerinti 6 és 9 órák között és ünnepnapon 8-10 óra között, ez a szabályrendelet ünnepnapon továbbá ünnepnapon a porlói szabályrendelet értelmében nem tartása kihágás és büntetőjogi felelősséggel jár. A szabályrendelet értelmében a lakóház tulajdonosa köteles a lakóház udvarán berendezést létesíteni, illetőleg a megjelölt kárca helyezni. Porlói, csak a porlóberendezés idejére bevezetve a szakszabvány szerinti 6 és 9 órák között és ünnepnapon 8-10 óra között, ez a szabályrendelet ünnepnapon továbbá ünnepnapon a porlói szabályrendelet értelmében nem tartása kihágás és büntetőjogi felelősséggel jár. A szabályrendelet értelmében a lakóház tulajdonosa köteles a lakóház udvarán berendezést létesíteni, illetőleg a megjelölt kárca helyezni. Porlói, csak a porlóberendezés idejére bevezetve a szakszabvány szerinti 6 és 9 órák között és ünnepnapon 8-10 óra között, ez a szabályrendelet ünnepnapon továbbá ünnepnapon a porlói szabályrendelet értelmében nem tartása kihágás és büntetőjogi felelősséggel jár.

## x Ha nem veszel TOTO-szelvényt, nem is nyerhetsz!

— Az első női bíróság tolmácsa. Az igazságügyi miniszter a debreceni megyei bírósághoz a szlovák nyelv tolmácsaként dr. Kardos Pálné dr. Göttesmann Dorát Zsuzsanna úter 3. szám alatti lakost nevezte ki.

## — Eljárás indult Oroz Lajos nagykereskedő ellen

Debrecenben és a Kétfalusi utcán a Lakatos Szövetkezet helyiségéből veselt tárgyakat lopott el a szövetkezet megkötésére a társasági tulajdon elvétele miatt emelt elenne vádat az államügyész.

x Minden héten, lehetőleg szerdájig vásárolj meg jószágjelvényed!

A számviteli dolgozók elméleti képzésének fejlesztésére a Pénzügyminisztérium Könyv és Lapkiadó és V. kiadásában novemberben megjelenik a „Számvitel” c. folyóirat az Országos Számviteli Bizottság lapja. Az első szám csak előzetes úttján szerkesztés meg. Előfizetési ára egyvegyed 9 forint, fél évre 18 forint, előzetes lehet 61.095. „Számvitel” — befizetési számlára.

— T. Uray Magdolna államilag engedélyezett zeneiskolájában beiratkozni még lehet, az előképző, zongora és hegedű tanzakolokra. Révész-tér 2., Kistérszék plománál.

— Losoljuk és seperjük a Járdát. Debrecen város Tanácsa felhívja a házak tulajdonosainak, gondnokainak és felügyelőinek figyelmét arra, hogy az érvényben lévő rendelkezések értelmében kötelesek házaik előtti szegélyterület naponta felszámolni és seprés előtt — a porkepződés megakadályozása érdekében — a porkepződés megakadályozása érdekében mutatóknak. Felhívja a Tanács az érdekelteket figyelmét arra, hogy a fenti rendelkezés betartását közzétett előírattal fogja ellenőrizni, és a büntető eljárás megindítja. — Városi Tanács.

## Sikkasztó vasutasok a bíróság előtt

A debreceni megyei bíróság, aki tudott Végh hivatalka megkötéséről és több ízben együtt boroztak a sikkasztó pénzből. Alapában Végh itatra költötte legnagyobbra az elsikkasztott összeget.

A debreceni megyei bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Végh Tibort négy évi fegyházbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre, Csire Tibor MÁV intézőt egy évi és 6 hónapi börtönrre ítélte, míg Csobai négy hónapi fegyházbüntetést kapott. Az ítéletben a felek meggyugodtak, így jogerőssé vált.

A megyei bíróság megállapította, hogy a vasúti tisztviselők visszaélve a bejárt helyzettalalommal — a dolgozó nép államát károsították meg, ezért szabott ki szigorú és példás büntetést.

A debreceni megyei bíróság, aki tudott Végh hivatalka megkötéséről és több ízben együtt boroztak a sikkasztó pénzből. Alapában Végh itatra költötte legnagyobbra az elsikkasztott összeget.

A debreceni megyei bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Végh Tibort négy évi fegyházbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre, Csire Tibor MÁV intézőt egy évi és 6 hónapi börtönrre ítélte, míg Csobai négy hónapi fegyházbüntetést kapott. Az ítéletben a felek meggyugodtak, így jogerőssé vált.

A megyei bíróság megállapította, hogy a vasúti tisztviselők visszaélve a bejárt helyzettalalommal — a dolgozó nép államát károsították meg, ezért szabott ki szigorú és példás büntetést.

## SAKK

### Bálint (D. Elektromos) nyerte a II. osztályú bajnokságot

Több, mint két hónapra át folyt a kerületi II. osztályú egyéni bajnokság. 70 indulóból a legjobb 16 versenyző került a döntőbe, ahol most lezárult a küzdelem. A bajnokságot Bálint (D. Elektromos) nyerte meg — megérdemelten. A bajnokság első tíz helyezettje:

1. Bálint (D. Elektromos), 2. Varga (KIOSZ), 3. Mező (D. Építők), 4. Berki (D. Honvéd), 5. dr. Kántor (D. Meteor), 6. dr. Kántor (MÉV Ig.), 7. Szabó (D. Meteor), 8. Polgár (D. Honvéd), 9. Csáki (D. Építők), 10. Kiss (Kétf. gimn.).

## A MOKÉP

DOLGOZÓI MÁR AZ ELSŐ NAP 26 EZER FORINTOT JEGYEZTEK

A MOKÉP hajdú-bihari kirendeltségének dolgozói a Békekölesönjegyzés első napján nagy áldozatkészségről tettek bizonyosságot. Valarmennyien aktív harcosai akarnak lenni a békének. Ez mutatkozott meg azon az üzemi gyűlésen, melyet Csorba Tamás, a MOKÉP hajdú-bihari kirendeltségének vezetője nyitott meg és amelyen a Békekölesön jegyzést kezdték meg a MOKÉP dolgozói.

### A kerületi csapatbajnokság

küldelmét megindították az első fordulóban sok mérkőzés elmaradt, ezeket későbbi időpontban játszották le. Rézle-tes eredmények.

I. osztály.  
Hajdúböszörmény: MKOSZ—D. Építő: 7:5:2,5. A hőzörményiek részéről dr. Szoinófi Kovács, Szamányi, dr. Nagy, Pálásti, Lefkócs, Nyíri győzelmet szereztek, míg Németi döntetlent ért el. A D. Építők győzelmet Mező és Posta aratta, Török pedig döntetlent játszott.

D. Pedagógusok—D. KIOSZ 5:4. Állásnál függőben maradt. Az eddigi győzelmeket a Pedagógusok részéről dr. Salánki, Mázor Török a KIOSZ részéről Gál és Sammerbrun szerezte. Döntetlent ért el Kádár, Sz. nyi, Estók és Kiss a pedagógusoknál, Keszthelyi Késai, Pádás és Kálmán a KIOSZ csapatában. A dr. Gábor—Polgár mérkőzés függőben maradt. Polgár (KIOSZ) előnyösebb helyzetben van.

D. Honvéd—D. ÉDOSZ 9:1. A honvéd győzelmeket Halász, Túsz, Pácsi, Polgár, Erdős, Toth, Nagy, Berki és Bonis szereztek, az ÉDOSZ egyetlen győzelmét Jenei érte el.

MÁV Igazgató—D. Postás 8:2. Győzelmeket dr. Gál, Baranyi, Szűcs, Faragó, dr. Kántor, Ökrös, Illyés, illetve Sinaí szereztek. Döntetlent végzettek dr. Székelyházi, Szilágyi, illetve Kelemen és Lóth.

II. osztály A-oszlop: KIOSZ II—Pedagógus II 5:5:2,5. MÁV Igazgató—Csonkai gimn. 4:4. Hajdúhadházi KIOSZ—D. Elektromos 4:5:3,5. B-oszlop: D. Meteor III—Ref. gimn. I. 5:5:2,5. D. Előre—Füthöz 5:3.

III. osztály: Egészségügy—Gépipari technikum 3:3. Tudótelep-gondozó—D. Építők 4:2. D. Honvéd—Hajdúhadházi KIOSZ III 5:1. D. Bőszö—GFI 4:2. Meteor III—ÉDOSZ 3:3. Textilgyár—Dóza II. 5:1. Meteor IV—Fodrász szövetkezet 3:5:2,5. Állami kórház—D. ÉDOSZ 5:1.

A bajnokság során ma rendez forduló lesz minden osztályban.

A D. Lokomotív NB II-ben szereplő együttese legutóbb Debrecenben 7:5 arányú vereséget szenvedett Makó csapatától. A debreceniek győzelmeit Pálfi, Félkai, Romhányi szereztek, míg döntetlent végzett Kovács Tibor, Herczegh, Szakáli és Sári.

A VI. országos egyéni sakkbajnokság küzdelmei teknap este kezdődtek meg Budapeston. A következő husz induló vehet részt a bajnokságban: Kluger, Szabó, Réthy, Benkó, Sándor, dr. Balogh, Uj, Honti, Flórián, Gereben, dr. Vajda, dr. Szily, Sebastyén, Molnár, Szilágyi, dr. Bély, Pogács, Barcza, Monostori, Füstér és Köberl. Beszélyesek: Szabó, Barcza és Benkó.

— Állatokkal etette a kukoréppát, Szabotól, kártevő kúliakat lepleztek le a népi szervek Derecskén. P. Nagy Imre derecskei kúliak három mázsa kukoréppát állataival etetett meg: így akart ártani a dolgozó nép államának, hogy minél kevesebb cukor jusson el dolgozóknak és családtagjaiknak. A szabotáló kártevő kúliakat örökbe vették, megindult ellene a büntető eljárás, bezárították a debreceni megyei bíróság fogházába. Sz. Nagy büntetés vár a dolgozó nép ellenégre.

**VIG**  
Ma: 11, 2, 4, 6, 8 órák  
hétfőn: 4, 6, 8 órák  
továbbra is magyar film.

**DALOLVA SZÉP AZ ÉLET**  
**BÉKE**  
Ma: 11, 2, 4, 6, 8 órák  
Fáklya műsor 1, 2 írt-ös helyekkel

**KINA HARCOL SZTALIN, AKIT LEGJOBBAN SZERETÜNK**  
hétfőn: 4, 6, 8 órák  
zenés filmvígjáték

**MUZIKÁL AZ IFJUSÁG**  
**METEOR**  
Ma: 10, 3, 5, 7 órák

**HALLÓ MOSZKVA**  
hétfőn: 3, 5, 7 órák

**MUZIKÁL AZ IFJUSÁG**  
—  
UJ kezdések: október 1-től  
Vigszínház és Béke, vasárnap: 2, 4, 6, 8 órák  
hétfőn: 4, 6, 8 órák  
Meteor vasárnap és hétköznapi: 2, 4, 6, 8 órák

